

**PEST VÁRMEGYEI
FOGLALKOZTATÁSI-GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
STRATÉGIA ÉS AKCIÓTERV
FELÜLVIZSGÁLATA**

**A „Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési
együttműködések” című TOP_PLUSZ-3.1.1-21-PT1-2022-00001
kódszámú projekt**

**Készítette: Modláné Görgényi Ildikó
szakmai vezető**

2026.06.18.

Tartalom

I. A stratégia és akcióterv felülvizsgálatának indokai (2022–2026).....	4
II. A stratégiai és akcióterv felülvizsgálatának módszere	7
III. STRATÉGIA és AKCIÓTERV FELÜLVIZSGÁLATA – A 2026. januári Munkaerőpiaci adatok változásának hatása a Paktum projektre	9
1. A stratégia aktualitása és a környezet változása.....	11
2. LEHATÁROLÁS – Területi, finanszírozási és célcsoporti keretek.....	11
2.1 Területi lehatárolás.....	12
2.2 Finanszírozási lehatárolás.....	12
2.3 Célcsoporti lehatárolás	12
3. STRATÉGIAI KERET – Jövőkép, célok, indikátorok.....	13
3.1 Jövőkép	13
3.2 Átfogó és specifikus célok.....	13
3.3 Indikátorok.....	13
4. HELYZETELEMZÉS – A 2026-os adatok hatása	13
4.1 Demográfia.....	13
4.2 Munkaerőpiac.....	14
5. SWOT – A Munkaerőpiaci adatok alapján szükséges módosítások.....	14
6. INTÉZKEDÉSEK – A projekt szakmai tartalmának felülvizsgálata	14
6.1 „A” komponens – Gazdaságfejlesztés.....	14
6.2 „B” komponens – Munkaerőpiaci programok.....	15
7. SZERVEZETI KERET – Paktum működése	15
IV. A három felmérés által indokolt stratégiai korrekciók	16
1. A munkaerőpiaci helyzet újraértelmezése.....	17
1.1. A munkaerőhiány szerkezeti átalakulása	17
1.2. A munkavállalói kompetenciák romlása – új hangsúly a beilleszkedési programokon	17
1.3. Mobilitási és közlekedési akadályok – a foglalkoztatás egyik fő gátja.....	17
2. Gazdaságfejlesztési irányok módosítása	18
2.1. A helyi vállalkozások támogatása előtérbe kerül.....	18
2.2. A munkaerőhiány és bérverseny kezelése	18
3. Képzési és kompetenciafejlesztési irányok módosítása	18

3.1. A képzési kínálat és a valós igények eltérése.....	19
4. A partnerségi rendszer és a paktum működésének korrekciója.....	19
5. A három felmérés által indokolt fő korrekciók.....	19
6. SWOT analízis – A három felmérés összevont eredményei alapján.....	20
V. Miért nem módosul az Akcióterv, ugyanakkor szükség van finomhangolásra.....	22
VI. Az akciótervben foglalt tevékenységek megvalósítását segíti a felülvizsgálatban integrált SWOT.....	27
1. A SWOT-ból levezetett stratégiai következtetések.....	29
2. A SWOT-ból képzett prioritási mátrix (komplex).....	29
VII. Az indikátorok célérték elérési határidejének módosítása, a projektmódosítás indoklása.....	30
„A” projektrész.....	30
Indoklás a TOP_PLUSZ-3.1.1-21 projekt „A” projektrészének meghosszabbítására.....	30
„B” projektrész.....	33
Indoklás a TOP_PLUSZ-3.1.1-21 projekt „B” projektrészének meghosszabbítására.....	33
VIII.Konklúzió.....	36

I. A stratégia és akcióterv felülvizsgálatának indokai (2022–2026)

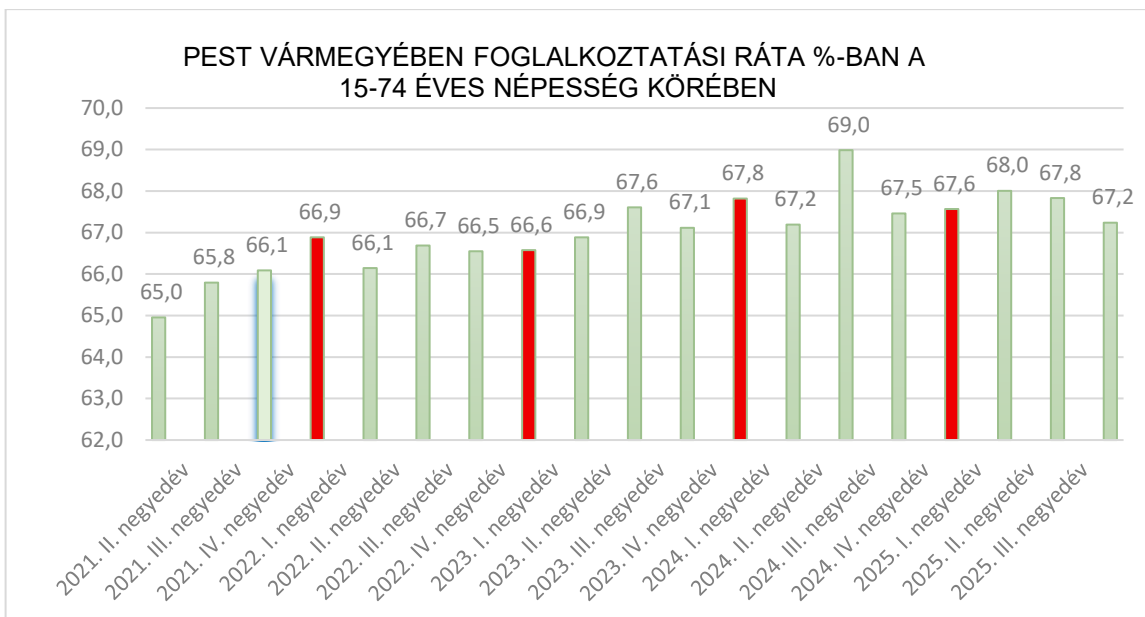
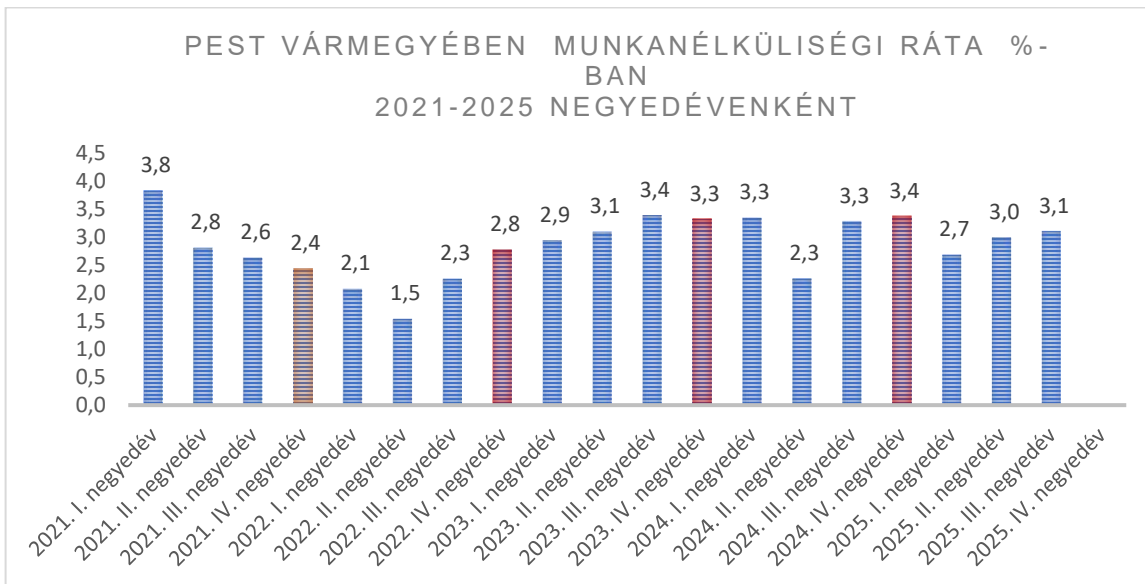
A Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia 2022 decemberében készült el, majd 2023 decemberében kiegészítésre került annak érdekében, hogy a TOP_PLUSZ-3.1.1 projekt megvalósítása a lehető legpontosabban illeszkedjen a térség gazdasági és munkaerőpiaci folyamataihoz.

A stratégia alapját akkor egy dinamikusan növekvő, beruházásokkal erősen támogatott, munkaerőhiányos gazdasági környezet adta, amelyben a foglalkoztatási szint magas, a munkanélküliség alacsony, a vállalkozói aktivitás pedig folyamatosan bővülő tendenciát mutatott.

2026 tavaszára azonban a munkaerőpiaci és gazdasági környezet több ponton is jelentősen átalakult. A KSH adatai, a 2026. januári Munkaerőpiaci adatok, valamint a települési önkormányzatok, a vállalkozások és a projekt keretében megalakult Fórum tagjainak körében végzett kérdőíves felmérések együttesen olyan új helyzetképet rajzolnak ki, amely indokoltá teszi a stratégia célrendszerének, prioritásainak és beavatkozási irányainak felülvizsgálatát.

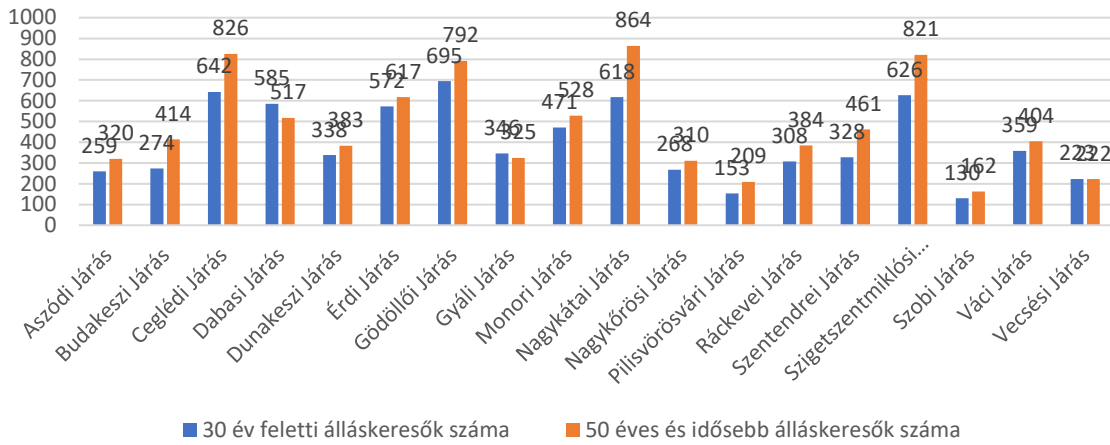
A demográfiai folyamatok továbbra is stabil népességnövekedést mutatnak Pest vármegyében, ugyanakkor az öregedési index 2025-re 109,5-re emelkedett, ami azt jelzi, hogy a vármegye már nem képes olyan mértékben ellensúlyozni az országos előregedési trendeket, mint korábban. A 65 év felettiek arányának növekedése közvetlenül érinti a munkaerő-kínálatot, és egyre nagyobb hangsúlyt helyez az idősebb korosztály foglalkoztathatóságának javítására.

A munkaerőpiaci mutatók felszínesen továbbra is kedvezőek: a foglalkoztatási ráta emelkedett, a munkanélküliségi ráta alacsony. A mögöttes folyamatok azonban már nem egységesek. A munkanélküliség negyedéves ingadozása erősödött, a foglalkoztatási ráta növekedése lassult, a gazdaságilag nem aktívak száma csökkent ugyan, de a potenciális munkaerő-tartalék jelentős hullámváltozást mutat. Ez arra utal, hogy a munkaerőpiac nem képes tartósan felszívni a rendelkezésre álló tartalékokat, ami strukturális problémákra – képzettségi eltérésekre, mobilitási akadályokra, foglalkoztatási formák hiányára – utal.

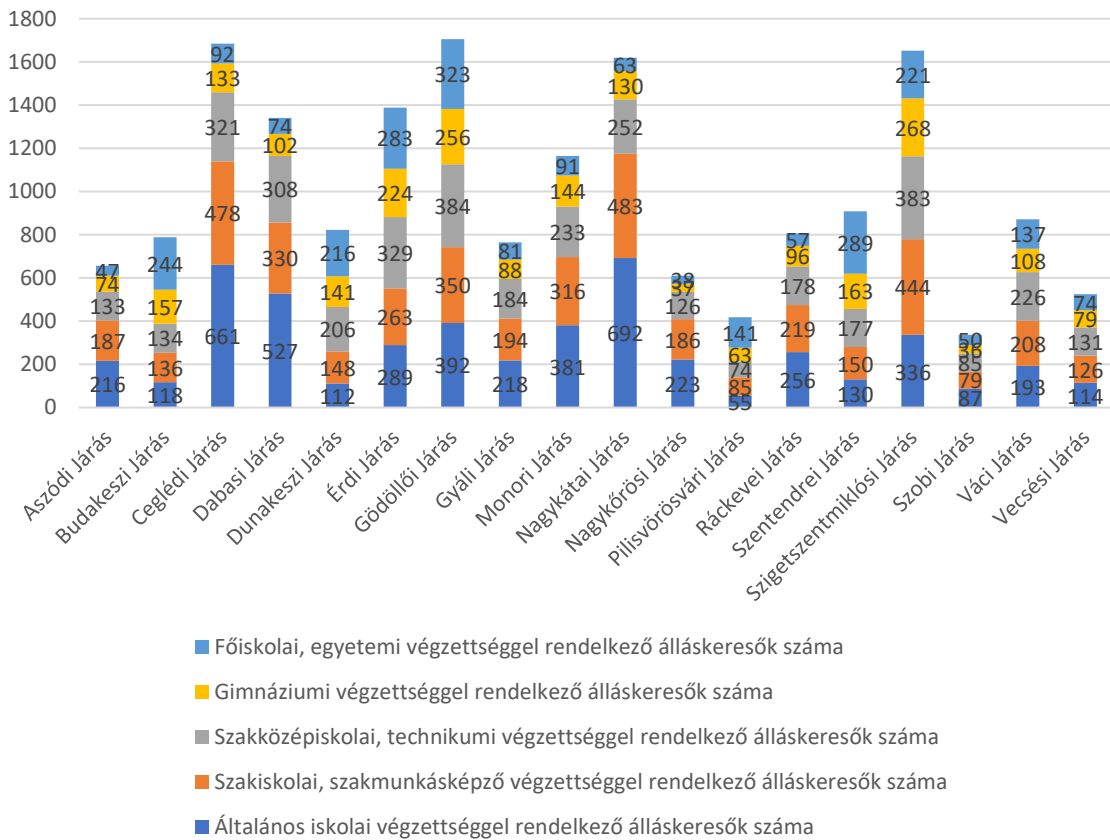

A járási szintű adatok még markánsabb különbségeket mutatnak. 2025 második félévében a legtöbb járásban nőtt a regisztrált álláskeresők száma, különösen a Szigetszentmiklósi, Dabasi és Nagykátai járásokban. Ezzel szemben a Váci és Érdi járásban csökkenés figyelhető meg. A különbségek nemcsak mennyiségi, hanem szerkezeti jellegűek is. Több járásban drámaian nőtt az 50 év feletti álláskeresők száma, ami a foglalkoztatási programok fókuszának újragondolását teszi szükségessé. A 30 év feletti aránya is jelentős területi eltéréseket mutat, ami azt jelzi, hogy a munkaerőpiaci kihívások nem egységesen érintik a vármegyét.

Pest vármegyében nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint 2025 II.félév

Nyilvántartott álláskeresők végzettség szerint Pest vármegyében járasonként 2025. II.félév

A gazdasági folyamatok szintén kettős képet mutatnak. A beruházások 2021 és 2023 között dinamikusabban növekedtek, majd 2024-től visszaesés tapasztalható. A vállalkozások növekedési tervei egyre inkább a digitalizációra, technológiai fejlesztésre és energiahatékonyságra fókuszálnak, ami új típusú támogatási igényeket generál. A bérverseny és a fluktuáció a térség egyik legnagyobb hátránya, amelyet a Budapest közelsége okozta elszívó hatás tovább erősít.

A települési önkormányzatok felmérése szerint a legnagyobb akadályok a közlekedési infrastruktúrához kapcsolódnak, ritka buszjáratok, hiányzó vasúti kapcsolatok, rossz minőségű utak. Ezek a mobilitási problémák közvetlenül rontják a foglalkoztatási esélyeket, különösen a peremjárásokban. A vállalkozások visszajelzései szerint a legnagyobb kihívást a szakmai technikai tudás hiánya, a munkafegyelem gyengesége, a problémamegoldó és kommunikációs készségek hiánya jelenti. A vállalkozások egyértelmű igényt fogalmaznak meg a digitális, szakmai és soft skill képzések iránt, és jelentős részük tervezi a technológiai modernizációt vagy energiahatékonysági beruházásokat.

A három felmérés és a Munkaerőpiaci adatok együttesen azt mutatja, hogy Pest vármegye munkaerőpiaca egyre heterogénebbé válik, a munkaerőhiány és a foglalkoztathatósági problémák egyszerre vannak jelen, és a gazdasági környezet bizonytalansága erősödik. A stratégia sikerének kulcsa ezért a területi különbségek kezelésében, a célcsoportok pontosabb lehatárolásában, a kompetenciafejlesztés megerősítésében és a gazdaságfejlesztési beavatkozások újrapozicionálásában rejlik.

A felülvizsgálat célja, hogy a stratégia és akcióterv 2026-ban is valós, aktuális és a helyi szereplők által megerősített igényekre épüljön, és olyan beavatkozásokat tartalmazzon, amelyek képesek reagálni a térségben zajló demográfiai, gazdasági és munkaerőpiaci változásokra.

A következő fejezetek ennek megfelelően mutatják be a módosított célrendszert, a szükséges korrekciókat és az új beavatkozási irányokat, illetve hangsúlypontokat.

II. A stratégiai és akcióterv felülvizsgálatának módszere

A stratégiai dokumentum felülvizsgálata olyan összetett szakmai folyamat, amelynek célja, hogy a 2024–2026 között bekövetkezett gazdasági, munkaerőpiaci és társadalmi változások tükrében újraértelmezze a fejlesztési irányokat. A módszertan alapelve, hogy a stratégia csak akkor maradhat releváns és végrehajtható, ha a döntéshozók számára világosan bemutatja a megváltozott környezetet, az újonnan megjelenő kockázatokat és a szükséges korrekciókat. A felülvizsgálat ezért három fő elemre épült, adatvezérelt helyzetelemzés, járási szintű differenciálás, valamint a beavatkozási logika újralibrálása.

A módszertan első lépése a frissített adatbázisok feldolgozása volt, különös tekintettel a munkaerőpiaci mutatókra, a beruházási trendekre, a célcsoportok aktivitására és a vállalkozói környezet változásaira. A 2026-os adatok több ponton eltértek a stratégia eredeti feltételezéseitől, ezért a felülvizsgálat során kiemelt szerepet kapott a dinamikus összehasonlítás: hogyan változtak a mutatók 2023–2026 között, és milyen új mintázatok rajzolódnak ki. A módszertan első pillére a járási szintű elemzés, amely lehetővé tette a területi különbségek feltárását. A megyei átlagok ugyanis elfedik a valós folyamatokat: a munkaerőhiányos és a tartós munkanélküliséggel küzdő térségek egyszerre vannak jelen, és eltérő beavatkozásokat igényelnek. A harmadik elem a beavatkozási logika felülvizsgálata, amely során megvizsgáltuk, hogy az egyes komponensek (A –

Gazdaságfejlesztés, B – Munkaerőpiaci programok.) mennyiben képesek reagálni az új kihívásokra.

A módszertan részeként minden fejezethez három bemutatási szempont készült: **Fő megállapítás**, **Miért fontos ez?**, valamint **KORREKCIÓ SZÜKSÉGES**, amelyek biztosítják a döntéshozói szintű áttekinthetőséget és a szakmai indokoltságot. A felülvizsgálat során külön figyelmet kapott a hátrányos helyzetű csoportok helyzete, különösen az 50+ korosztályé, akiknek aránya nőtt az álláskeresők között, miközben elhelyezkedési esélyeik romlottak. A módszertan ezért hangsúlyozza a kompetenciafejlesztés, a mentális támogatás és a digitális készségfejlesztés szükségességét, összhangban a releváns alintézkedésekkel (pl. kompetenciafejlesztés, mentális támogatás, digitális képzés 50+).

A felülvizsgálat módszertana egyszerre adatvezérelt, területileg differenciált és beavatkozás-orientált. A cél nem pusztán a dokumentum frissítése, hanem annak biztosítása, hogy a stratégia valóban reagáljon a megváltozott környezetre, és képes legyen támogatni a megye gazdasági és társadalmi stabilitását.

Fő megállapítás

A felülvizsgálat kimutatta, hogy a 2026-os adatok alapján a stratégia eredeti feltételezései több ponton módosultak. Nőtt az álláskeresők száma, romlott az 50+ korosztály elhelyezkedési esélye, visszaestek a beruházások, és erősödtek a járási különbségek. A stratégia jelenlegi formájában nem tükrözi teljes mértékben ezeket a változásokat.

Miért fontos ez?

Az új trendek alapjaiban befolyásolják a stratégiai célok megvalósíthatóságát. Ha a dokumentum nem építi be a friss adatokat, akkor:

- a beavatkozások nem lesznek célzottak,
- a forrásfelhasználás hatékonysága csökken,
- a hátrányos helyzetű csoportok támogatása nem lesz arányos,
- a gazdaságfejlesztési komponens nem illeszkedik a vállalkozói környezet valós állapotához.
- A felülvizsgálat ezért nem formai, hanem tartalmi szükségszerűség.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES

A módszertan alapján a stratégiai dokumentumban az alábbi korrekciók szükségesek:

- Járási szintű különbségek részletes bemutatása
- A gazdaságfejlesztési fókusz megerősítése a KKV-kra és mikroberuházásokra
- A munkaerőpiaci programok megerősítése kompetenciafejlesztéssel, mentális támogatással és digitális képzéssel
- A SWOT frissítése a 2026-os adatok alapján
- A célcsoportok (különösen 50+) helyzetének újraértékelése

Ezek a módosítások biztosítják, hogy a stratégia adatvezérelt, reális és végrehajtható maradjon.

A kérdőíves felmérések helye a módszertanban

A stratégiai felülvizsgálat módszertani második pillére a primer adatgyűjtés, amely három célcsoport körében végzett kérdőíves felmérésekre épült: a foglalkoztatási fórum tagjaira, az önkormányzatokra és a vállalkozásokra. A felmérések célja az volt, hogy a statisztikai adatok mögé **helyi tapasztalatot, gyakorlati tudást és valós működési mintákat** helyezzenek, és ezáltal pontosítsák a helyzetelemzést, valamint a beavatkozási logikát.

A kérdőíves adatgyűjtés módszertana három alapelvere épült. Elsőként: **a partnerségi szemléletre**, amely biztosítja, hogy a stratégia ne csak adatokra, hanem a helyi szereplők tapasztalataira is épüljön. Másodikként: **a területi differenciálásra**, hiszen a járási különbségek csak akkor érthetőek meg, ha a települési és vállalkozói szintű visszajelzések is megjelennek. Harmadikként: **a beavatkozás-orientált megközelítésre**, amely azt vizsgálja, hogy a válaszadók milyen fejlesztési igényeket, akadályokat és lehetőségeket azonosítanak.

A három kérdőív eltérő, de egymást kiegészítő információkat szolgáltatott. A fórumtagok felmérése a foglalkoztatási együttműködések működését, a partnerség erősségeit és gyengeségeit tárta fel. Az önkormányzati kérdőív a helyi munkaerőpiaci helyzetet, a mobilitási akadályokat, a települési gazdaságfejlesztési igényeket és a hátrányos helyzetű csoportok helyzetét mutatta be. A vállalkozói kérdőív a munkaerő-kereslet, a képzési igények, a munkaerőhiány, a beruházási szándékok és a foglalkoztatási akadályok részletes feltérképezését tette lehetővé.

A kérdőíves felmérések eredményei a felülvizsgálat során **három funkciót** tölthetnek be: (1) megerősítették a statisztikai adatokból kirajzolódó trendeket; (2) feltárták azokat a helyi sajátosságokat, amelyek a megyei átlagokból nem láthatók; (3) közvetlenül hozzájárultak a stratégiai komponensek (A – gazdaságfejlesztés, B – munkaerőpiaci programok) korrekciójához. A módszertan így biztosította, hogy a stratégia ne csak adatokra, hanem **valós, helyi tapasztalatokra és szereplői visszajelzésekre** épüljön.

A felülvizsgálat módszertana három adatforrásra épült:

- Statisztikai adatok (KSH, NFSZ, PVKH adatok)
- Járási szintű elemzések
- Kérdőíves felmérések – fórumtagok, önkormányzatok, vállalkozások

Ez a rész kapcsolódik a módszertan három kötelező bemutatási szempontjához is:

- **Fő megállapítás** – a három kérdőív három különböző nézőpontból erősítette meg a 2026-os trendeket.
- **Miért fontos ez?** – mert a statisztikai adatok mögé helyi tapasztalatot tesz.
- **KORREKCIÓ SZÜKSÉGES** – a válaszok alapján módosul az A és B komponens fókusza.
- **Primer adatgyűjtés – kérdőíves felmérések módszertana**

III. STRATÉGIA és AKCIÓTERV FELÜLVIZSGÁLATA – A 2026. januári Munkaerőpiaci adatok változásának hatása a Paktum projektre

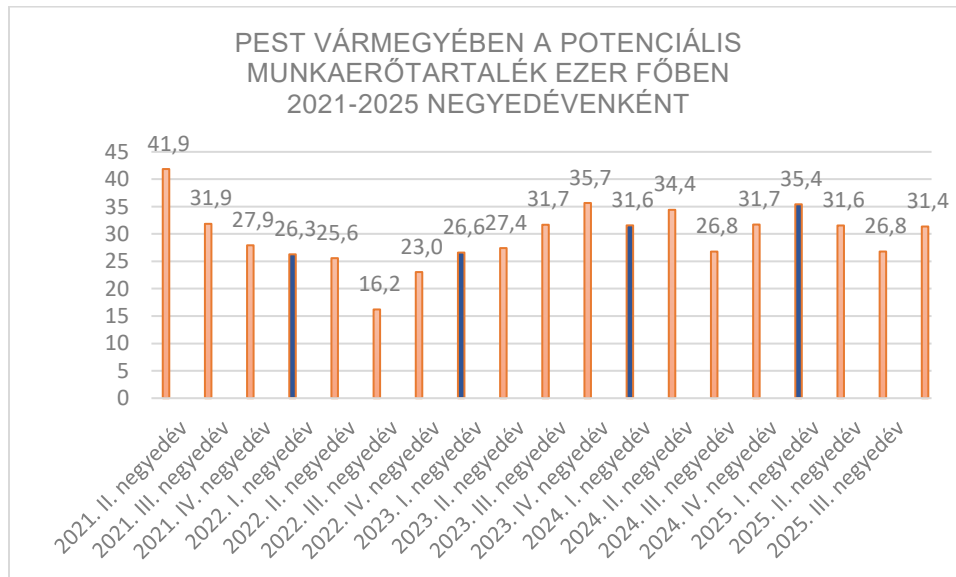
A 2026 áprilisára rendelkezésre álló Pest vármegyei gazdasági és foglalkoztatási adatok olyan átfogó és árnyalt képet rajzolnak a térség munkaerőpiaci folyamatairól, amely egyértelműen indokolja a foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia felülvizsgálatát. Bár a vármegye gazdasági és demográfiai alapjai továbbra is stabilak, a munkaerőpiac szerkezete, dinamizmusa és területi egyenlőtlenségei 2023 óta jelentős mértékben átalakultak. Ezek a változások nem csupán új hangsúlyokat követelnek meg a foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési beavatkozások tervezésében, hanem a megvalósítás során is tudatosabb, célzottabb fókuszra igényelnek.

A lakosság szám 2021 és 2025 között tovább növekedett, ugyanakkor a növekedés üteme lassuló tendenciát mutat. A vármegye öregedési indexe 2025-re elérte a 109,5-öt, ami azt jelzi, hogy a térség már nem képes olyan mértékben ellensúlyozni az országos előregedési folyamatokat, mint

korábban. A 65 év felettek arányának növekedése közvetlenül hat a munkaerő-kínálatra: a munkaképes korú népesség összetétele változik, és egyre nagyobb hangsúlyt kap az idősebb korosztály foglalkoztathatóságának javítása, különösen a 2025 második félévében több járásban tapasztalt drasztikus növekedés miatt.

A munkaerőpiaci mutatók felszínesen továbbra is kedvező képet mutatnak, de a mögöttes folyamatok már korántsem egységesek. A foglalkoztatási ráta 2021 és 2025 között folyamatosan emelkedett, ugyanakkor a növekedés üteme 2024-től lassul. A munkanélküliségi ráta negyedéves ingadozása erősödött, ami a gazdasági környezet bizonytalanságát tükrözi. A gazdaságilag nem aktívák száma ugyan csökkent, de a potenciális munkaerő-tartalék – vagyis azok a személyek, akik jelenleg nem dolgoznak és nem is keresnek aktívan munkát, de megfelelő feltételek mellett bevonhatók lennének – jelentős hullámzást mutat. 2021 és 2025 között többször is drasztikusan visszaesett, majd újra megemelkedett. Ez a ciklikusság arra utal, hogy a munkaerőpiac nem képes tartósan felszívni a rendelkezésre álló tartalékokat, ami strukturális problémákra – képzettségi eltérésekre, mobilitási akadályokra, a foglalkoztatási formák hiányára és a munkavállalói kompetenciák gyengeségére – utal.

A potenciális munkaerő-tartalék szerepe a projekt szempontjából kiemelten fontos. Ez a csoport jelenti azt a „rejtett” munkaerő-készletet, amely megfelelő szolgáltatásokkal, képzésekkel, motivációs és beilleszkedési támogatásokkal aktivizálható. A projekt célcsoportjai – különösen az inaktívak, az 50 év felettek és a kisgyermekes szülők – jelentős átfedést mutatnak ezzel a tartalékkal, így a programok hatékonysága nagymértékben függ attól, hogy sikerül-e ezt a csoportot elérni, bevonni és tartósan a munkaerőpiacra integrálni. A potenciális munkaerő-tartalék ingadozása egyben azt is jelzi, hogy a beavatkozásoknak rugalmasnak, személyre szabottaknak és járási szinten differenciáltaknak kell lenniük.

A járási szintű adatok még élesebben kirajzolják a térségi különbségeket. 2025 második félévében a legtöbb járásban nőtt a regisztrált álláskeresők száma, különösen a Szigetszentmiklósi, Dabasi és Nagykátai járásokban. Ezzel szemben a Váci és Érdi járásban csökkenés figyelhető meg. A különbségek nemcsak mennyiségi, hanem szerkezeti jellegűek is. Több járásban drámaian nőtt az 50 év feletti álláskeresők száma, ami a foglalkoztatási programok fókuszának újragondolását teszi szükségessé. A 30 év felettek aránya is jelentős területi eltéréseket mutat, ami azt jelzi, hogy a

munkaerőpiaci kihívások nem egységesen érintik a vármegyét, és a beavatkozásoknak a helyi sajátosságokra kell épülniük.

A gazdasági folyamatok szintén kettős képet mutatnak. A beruházások 2021 és 2023 között dinamikusan növekedtek, majd 2024-től visszaesés tapasztalható. A negyedéves adatok alapján a vállalkozások beruházási aktivitása erősen év végi ciklusokhoz kötődik, ami a gazdasági bizonytalanságot és a finanszírozási környezet változásait tükrözi. A regisztrált gazdasági szervezetek száma továbbra is magas, de ez nem jelenti automatikusan a működő vállalkozások számának növekedését. A vállalkozások növekedési tervei egyre inkább a digitalizációra, technológiai fejlesztésre és energiahatékonyságra fókuszálnak, ami új típusú támogatási igényeket generál, és a gazdaságfejlesztési beavatkozások újrapozicionálását teszi szükségessé.

A munkaerőpiaci adatok egyik legfontosabb üzenete, hogy Pest vármegye munkaerőpiaca egyre heterogénebbé válik. A járássok közötti különbségek nőnek, a munkaerőhiány és a foglalkoztathatósági problémák egyszerre vannak jelen, és a gazdasági környezet bizonytalansága erősödik. A stratégia sikerének kulcsa ezért a területi különbségek kezelésében, a célcsoportok pontosabb lehatárolásában, a kompetenciafejlesztés megerősítésében, a potenciális munkaerő-tartalék aktivizálásában és a gazdaságfejlesztési beavatkozások újrapozicionálásában rejlik.

A 2026-os adatok alapján világossá vált, hogy a stratégia eredeti célrendszere továbbra is érvényes, de a hangsúlyok eltolódtak. A foglalkoztatási programokban nagyobb szerepet kell kapnia az idősebb korosztály támogatásának, a beilleszkedést segítő szolgáltatásoknak, a digitális és technológiai kompetenciák fejlesztésének, a potenciális munkaerő-tartalék célzott bevonásának, valamint a járási szintű, differenciált beavatkozásoknak. A gazdaságfejlesztési tevékenységekben pedig a nagyberuházások ösztönzése mellett erősíteni kell a helyi vállalkozások fejlesztését, a digitalizációt és a zöld átállást támogató programokat.

A felülvizsgálat során az egyes fejezeteknél a változások hatását érzékelő „Fő megállapítás”-ok kerülnek meghatározásra, majd kiemelésre kerül a „Miért fontos ez?”, megállapítás, amelyet követ a „Korrekció szükséges”

1. A stratégia aktualitása és a környezet változása

Fő megállapítás: A 2023-ban készült Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia és akcióterv (rövidítve FGS) még egy dinamikusan növekvő, beruházásokkal erősen támogatott, munkaerőhiányos Pest vármegyére épült. A 2026-os Munkaerőpiaci adatok viszont egy lassuló, heterogén, járássok között szétnyíló, több ponton romló munkaerőpiaci helyzetet mutat. (PDF 29–33. oldal)

Miért fontos ez? A stratégia eredeti célrendszere még mindig érvényes, de a hangsúlyok eltolódtak (PDF 31–32. oldal):

- 2023-ban: *munkaerőhiány* → *aktivizálás, vállalkozásfejlesztés, befektetésösztönzés*
- 2026-ban: *növekvő álláskeresői létszám* → *beilleszkedési, kompetenciafejlesztési, szociális támogatási igények*

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES: A bevezető fejezetben indokolt rögzíteni, hogy a stratégia 2025–2026-os adatok alapján módosult, mert a munkaerőpiac nem a korábbi növekedési pályán halad.

2. LEHATÁROLÁS – Területi, finanszírozási és célcsoport keretek

2.1 Területi lehatárolás

Fő megállapítás: A Munkaerőpiaci adatokból egyértelmű: a járások közötti különbségek drámaian nőttek.

- Szigetszentmiklós: +334 fő álláskereső
- Dabasi: +301 fő
- Nagykátai: +231 fő
- Váci: –185 fő (jelentős csökkenés)

Miért fontos ez? A teljes Pest vármegye a projekt alá tartozik. A projektnek járási szintű differenciálásra van szüksége.

A területi lehatárolásban meg kell jeleníteni:

- a járások közötti különbségek növekedését,
- a paktumirodák szerepének erősítését.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES: A stratégia területi fókuszát finomítani kell:

- Célzott beavatkozás a gyorsan romló járásokban (Szigetszentmiklós, Dabas, Nagykáta).
- Más típusú beavatkozás a javuló járásokban (Vác, Érd, Gödöllő).

Ez a projektben nem költségnövelő, csak a tevékenységek megvalósításánál prioritás-átcsoportosítás.

2.2 Finanszírozási lehatárolás

Fő megállapítás: A Munkaerőpiaci adatok alapján:

- Beruházások 2024–2025-ben visszaestek
- Potenciális munkaerő-tartalék ingadozik
- Gazdaságilag nem aktívak száma csökken, de lassul
- Ez azt jelenti, hogy a vállalkozások kevésbé beruháznak, így kevesebb új munkahely jön létre.
- A projekt „A” részének (gazdaságfejlesztés) egyes elemei túl optimisták a jelenlegi környezethez képest.

Miért fontos ez? gazdasági és munkaerőpiaci környezet jelentősen megváltozott

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- A befektetésösztönzési tevékenységek (A.c) fókuszát át kell helyezni kisebb léptékű, helyi vállalkozásfejlesztésre, nem nagybefektetőkre.
- A költségkeret maradhat, de a szakmai tartalom realistább legyen.

2.3 Célcsoporti lehatárolás

Fő megállapítás: A Munkaerőpiaci adatok három kritikus jelenséget mutatnak (PDF 31–32. oldal):

1. Az 50+ korosztály álláskeresői száma több járásban megduplázódott.
Pl. Nagykátai járás: +107%.
2. A 30+ korosztály helyzete járásonként szélsőségesen eltér.
Pl. Dunakeszi: –35% Nagykáta: +40%
3. A nők aránya több járásban jelentősen nőtt.

Miért fontos ez? A hátrányos helyzetűeknek az esélyegyenlőség biztosítása kiemelt feladat

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- Az 50+ korosztályt kiemelt célcsoporttá kell tenni (a stratégia ezt még nem hangsúlyozza eléggé).
- A kisgyermekes anyák esetében a Munkaerőpiaci adatok alapján nincs romlás, de a szolgáltatási igény nő.
- Az inaktívok felkutatása (A.e.6) még fontosabb, mert a potenciális tartalék ingadozik.

3. STRATÉGIAI KERET – Jövőkép, célok, indikátorok

3.1 Jövőkép

Fő megállapítás: A jövőkép továbbra is érvényes, de a Munkaerőpiaci adatok alapján két elem erősítendő (PDF 65–98. oldal):

- Mentális és motivációs felkészültség – mert nő a tartós álláskeresők száma.
- Rugalmasság – mert a járási különbségek miatt a munkaerőpiac széttöredezett.
- Beiskolázási arányok tervezése (PDF 73–74. oldal)
- Ciklusokra reagáló kapacitáskezelés, képzési kínálat (PDF 79–97. oldal)
- alacsony végzettségűek célzott képzése

Miért fontos ez? A jövőkép egységes vármegyei fejlődést feltételez, miközben a járások közötti különbségek drasztikusan nőttek

KORREKCIÓ: A jövőképben indokolt megjeleníteni a járási heterogenitást és a szociális-mentális támogatás fontosságát.

3.2 Átfogó és specifikus célok

Fő megállapítás: A célrendszer alapvetően jó, de a Munkaerőpiaci adatok alapján három cél súlya megváltozott (PDF 66–97. oldal):

1. S.II.1 – Inaktívak bevonása
→ még fontosabb, mert a potenciális tartalék ingadozik.
2. S.II.6 – Munkaerőpiaci beilleszkedést segítő programok
→ kritikus, mert nő a tartós álláskeresők száma.
3. S.I.2 – Vállalkozások felkészítése speciális munkaerő fogadására
→ kiemelt, mert az 50+ korosztály aránya nő.

Miért fontos ez? A tevékenységek megvalósítása változtathatja meg a jelenlegi munkaerőpiaci szerkezetet

KORREKCIÓ: A célrendszerben a hangsúlyokat át kell rendezni, de a struktúra maradhat

3.3 Indikátorok

Fő megállapítás: A Munkaerőpiaci adatok alapján (29. oldal):

- nő az álláskeresők száma → könnyebb teljesíteni a bevonási indikátorokat
- csökken a beruházási kedv → nehezebb lesz a foglalkoztatási kimeneteket teljesíteni
- Járási különbségek, 50+, ciklusok (pdf 66–97 oldal)
- Munkaerőpiaci adatok elavultak (pdf 180–206 oldal)
- Célcsoportok (pdf 168-194 oldal)

Miért fontos ez? Ennek alapján határozható meg a projekt eredményessége

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- A foglalkoztatási kimenetek (TPR02 Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma (fő)) realitását újra kell értékelni jelenleg 1973 fő.
- A képzési indikátorok (TPO24 Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben részt vevők száma (fő)) teljesítése ingadozóan biztosított, de a tartalomnak alkalmazkodnia kell az 50+ igényeihez.

4. HELYZETELEMZÉS – A 2026-os adatok hatása

(PDF 99–179. oldal)

4.1 Demográfia

Fő megállapítás:

- Öregedési index: 109,5 → mérsékelten öregedő térség
- 50+ álláskeresők száma nő → a projekt fókuszát erősíti

Miért fontos ez? Változik a munkaerőtartalék száma

KORREKCIÓ: A helyzetelemzésben az öregedés hatását erősebben kell megjeleníteni.

4.2 Munkaerőpiac

Fő megállapítás:

A Munkaerőpiaci adatok három kritikus trendet mutat:

1. Munkanélküliségi ráta ingadozik (2,1–3,8%)
→ bizonytalan gazdasági környezet
2. Foglalkoztatási ráta nő, de lassul
→ a növekedés fenntarthatósága kérdéses
3. Járási különbségek nőnek
→ célzott beavatkozás szükséges

Miért fontos ez? Pest vármegyei munkaerőpiac nem egységes, és a stratégiai dokumentum csak akkor lesz megalapozott, ha a területi eltérések világosan láthatók.

KORREKCIÓ: A helyzetelemzésben a járási különbségek részletesebb bemutatása szükséges.

5. SWOT – A Munkaerőpiaci adatok alapján szükséges módosítások

Fő megállapítás (PDF 206–217. oldal):

Új gyengeségek:

- Járási szintű munkaerőpiaci szétnyílás
- 50+ korosztály gyors kiszorulása
- Beruházások visszaesése 2024–2025-ben

Új veszélyek:

- A tartós álláskeresők számának növekedése
- A vállalkozások óvatosabb beruházási magatartása
- A potenciális munkaerő-tartalék ingadozása

Miért fontos ez? A 2026-os adatok alapján a Pest vármegyei munkaerőpiac szerkezeti töréspontokhoz érkezett:

- nő a területi széttartás,
- gyorsul a 50+ korosztály kiszorulása,
- visszaesnek a beruházások,
- és megjelenik a tartós álláskereső újabb erősödése.

Ezért a SWOT-ot kötelező frissíteni, mert a korábbi verzió már nem tükrözi a valós kockázati környezetet.

KORREKCIÓ: A SWOT-ot frissíteni kell, mert a 2026-os adatok új kockázatokat hoztak.

6. INTÉZKEDÉSEK – A projekt szakmai tartalmának felülvizsgálata

6.1 „A” komponens – Gazdaságfejlesztés

Fő megállapítás:

A.a – Szociális gazdaság fejlesztése

→ még fontosabb, mert nő a hátrányos helyzetű álláskeresők száma. Nincs korrekció.

A.b – Helyi termék és szolgáltatásfejlesztés

→ a beruházási visszaesés miatt realisabb, mint a nagy befektetések. Erősítendő.

A.c – Befektetésösztönzés

→ a Munkaerőpiaci adatok szerint a nagybefektetések környezete romlott.

Miért fontos ez? A gazdaságfejlesztési komponens fókuszát módosítani szükséges, mivel a 2024–2026-os adatok alapján a nagybefektetések környezete romlott, a beruházások visszaestek, és a munkaerőpiaci szétnyílás erősödött. A stratégiai hangsúlyt a kis- és középvállalkozások, a mikroberuházások, a helyi termék- és szolgáltatásfejlesztés, valamint a helyi klaszterek támogatására kell áthelyezni.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- fókuszpontban legyenek a kis- és középvállalkozások, mikroberuházások, helyi klaszterek

6.2 „B” komponens – Munkaerőpiaci programok

Fő megállapítás:

A Munkaerőpiaci adatok alapján:

- nő az álláskeresők száma → könnyebb bevonni
- nő az 50+ aránya → nehezebb elhelyezni

Miért fontos ez? A B komponensben szükséges a kompetenciafejlesztési, mentális támogatási és digitális készségfejlesztési elemek megerősítése, mivel a 2026-os munkaerőpiaci adatok szerint egyszerre nő az álláskeresők száma és az 50+ korosztály aránya. A programok hatékonysága csak akkor tartható fenn, ha a bevonás mellett a résztvevők elhelyezhetőségét célzott, intenzív fejlesztésekkel támogatjuk.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- több kompetenciafejlesztés (A.e.1)
- több mentális támogatás (A.e.7)
- több digitális képzés 50+ számára (A.e.31–32)

7. SZERVEZETI KERET – Paktum működése

A Munkaerőpiaci adatok szerint:

Fő megállapítás:

- a járási különbségek nőnek → a paktum irányító csoportnak gyakrabban kell járási fókuszú döntéseket hoznia

Miért fontos ez? A paktum működésében indokolt a járási szintű monitoring bevezetése.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

- járási fókusz erősítése
- 50+ korosztály kiemelése
- befektetésösztönzés realitásának újragondolása
- beilleszkedési és mentális támogatások bővítése
- SWOT frissítése
- indikátorok realitásának felülvizsgálata

Nem szükséges korrekció:

- jövőkép alapjai
- célrendszer szerkezete
- helyi termékfejlesztés
- szociális gazdaság fejlesztése
- inaktív felkutatása

IV. A három felmérés által indokolt stratégiai korrekciók

A 2026 tavaszán lefolytatott három kérdőíves felmérés – a Fórumtagok, a települési önkormányzatok és a vállalkozások visszajelzései – együttesen olyan átfogó képet rajzolnak Pest vármegye munkaerőpiaci és gazdasági helyzetéről, amely több ponton is szükségessé teszi a foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia és akcióterv finomhangolását. A felmérések eredményei nem csupán a helyi szereplők percepcióit tükrözik, hanem olyan strukturális változásokat is jeleznek, amelyek a 2023-ban készült stratégia alapfeltevéseit részben meghaladják. A korrekciók szükségessége három fő területen rajzolódik ki, **a munkaerőpiaci realitások, a gazdaságfejlesztési irányok, valamint a képzési és kompetenciafejlesztési szükségletek** területén.

A stratégia felülvizsgálatának egyik legfontosabb eleme a helyi szereplők – a Fórumtagok, a települési önkormányzatok és a vállalkozások – tapasztalatainak, észrevételeinek és igényeinek rendszerezett összegyűjtése volt. A három felmérés együttesen olyan átfogó képet rajzol Pest vármegye gazdasági és munkaerőpiaci helyzetéről, amely a stratégia korábbi megállapításait több ponton megerősíti, más területeken pedig új hangsúlyokat és korrekciókat indokol. A válaszokból egyértelműen kirajzolódik, hogy a térség egyszerre rendelkezik jelentős gazdasági potenciállal és olyan strukturális kihívásokkal, amelyek a foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési beavatkozások újragondolását teszik szükségessé.

A települési önkormányzatok visszajelzései alapján Pest vármegye gazdasági szerkezete továbbra is sokszínű és stabil, ugyanakkor a helyi vállalkozások működése és a lakosság foglalkoztatási lehetőségei erősen függenek a közlekedési infrastruktúra minőségétől. A ritka buszjáratok, a hiányzó vasúti kapcsolatok és a rossz minőségű utak több térségben komoly akadályt jelentenek a munkába járásban, ami különösen a peremjárásokban rontja a foglalkoztatási esélyeket. A települések többsége a helyi vállalkozások támogatását, az ipari területek fejlesztését és a digitális infrastruktúra bővítését tartja a legfontosabb gazdaságfejlesztési irányoknak. A képzési kínálatot a válaszadók jelentős része nem tartja megfelelőnek: hiány mutatkozik szakmunkásképzésben, felnőttképzésben, digitális kompetenciák fejlesztésében és a hiányszakmák oktatásában.

A vállalkozások felmérése még élesebben rávilágít a munkaerőpiac szerkezeti feszültségeire. A cégek többsége egyszerre küzd munkaerőhiánnyal és a jelentkezők kompetenciahiányával. A legnehezebben betölthető munkakörök a szakmunkás, fizikai, technikai és mérnöki pozíciók, miközben a jelentkezők körében a szakmai technikai tudás hiánya, a munkafegyelem és megbízhatóság gyengesége, valamint a problémamegoldó és kommunikációs készségek hiánya jelenti a legnagyobb akadályt. A vállalkozások egyértelmű igényt fogalmaznak meg a digitális, szakmai és soft skill képzések iránt, és jelentős részük tervezi a technológiai modernizációt, a digitalizáció fejlesztését vagy az energiahatékonysági beruházásokat. A bérverseny és a fluktuáció a térség egyik legnagyobb hátránya, amelyet a Budapest közelsége okozta elszívó hatás tovább erősít.

A Fórumtagok visszajelzései – bár számszerűen korlátozottak – megerősítik, hogy a stratégia felülvizsgálatának szükségessége széles körű szakmai konszenzuson alapul. A partnerségi szereplők nyitottak a stratégiai irányok finomhangolására, és támogatják a helyi igényekre épülő, célzott beavatkozások kialakítását.

A három felmérés összevont eredményei alapján Pest vármegye gazdasági és munkaerőpiaci helyzete egyszerre mutat stabil alapokat és olyan kihívásokat, amelyek a stratégia hangsúlyainak újrendezését teszik szükségessé. A legfontosabb üzenet, hogy a térségben a foglalkoztatási problémák nem elsősorban mennyiségi, hanem minőségi jellegűek: a munkaerőhiány és a foglalkoztathatósági problémák párhuzamosan vannak jelen. A stratégia sikerének kulcsa ezért a kompetenciafejlesztés, a mobilitás javítása, a helyi vállalkozások támogatása és a képzési rendszer valós igényekhez igazítása. A felmérések egyértelműen jelzik, hogy a térség szereplői készek az együttműködésre, és támogatják a stratégia olyan irányú módosítását, amely a gazdasági és társadalmi változásokra gyorsan és rugalmasan reagál.

1. A munkaerőpiaci helyzet újraértelmezése

A települési önkormányzatok és a vállalkozások válaszai egyaránt azt mutatják, hogy Pest vármegye munkaerőpiaca **egyszerre küzd munkaerőhiánnyal és munkaerő-kínálati problémákkal**. Ez a kettősség a stratégia korábbi, lineáris megközelítését felülírja.

1.1. A munkaerőhiány szerkezeti átalakulása

Fő megállapítás:

A vállalkozások szerint a legnehezebben betölthető munkakörök:

- szakmunkás (29,2%)
- fizikai munkakörök (25,1%)
- technikus (16,9%)
- mérnök (10,2%)

Miért fontos ez? Ez azt jelzi, hogy a munkaerőhiány **nem általános**, hanem **szakmaspecifikus**, és elsősorban a termelő, műszaki és technikai területeket érinti. A stratégia korábbi megállapítása – miszerint a munkaerőhiány általános jelenség – már nem tartható.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia munkaerőpiaci fejezetében hangsúlyozni kell a **szakmaspecifikus hiányokat**, és figyelmet kell fordítani a

- hiányszakmák képzése,
- célzott toborzási kampányok,
- duális együttműködések bővítése.

1.2. A munkavállalói kompetenciák romlása – új hangsúly a beilleszkedési programokon

Fő megállapítás:

A vállalkozások 66,1%-a szerint a legnagyobb probléma a szakmai technikai tudás hiánya, de ennél is erősebb jelzés, hogy:

- 57,6% szerint a munkafegyelem és megbízhatóság hiányzik,
- 44,1% szerint a problémamegoldás,
- 35,6% szerint a kommunikáció és együttműködés gyenge.

Miért fontos ez? Ez a kép egyértelműen azt mutatja, hogy a munkaerőpiacra belépők jelentős része nem rendelkezik a foglalkoztathatósághoz szükséges alapkompétenciákkal.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia S.II.6. célját (beilleszkedést segítő programok) erősíteni kell, és az akciótervben:

- munkafegyelemre, együttműködésre, kommunikációra épülő soft skill tréningek,
- munkahelyi szocializációt támogató programok,
- mentorálási rendszerek bevezetése szükséges.

1.3. Mobilitási és közlekedési akadályok – a foglalkoztatás egyik fő gátja

Fő megállapítás: Az önkormányzatok szerint a legnagyobb akadályok:

- ritka buszjáratok,
- hiányzó vasúti kapcsolat,
- rossz minőségű utak.

Miért fontos ez?

A vállalkozások is megerősítik: a közlekedési nehézségek 15,6%-uk szerint a legnagyobb hátrány.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia horizontális fejezeteiben meg kell jeleníteni:

- a közlekedési infrastruktúra fejlesztésének munkaerőpiaci jelentőségét,
- a mobilitási támogatások szükségességét (pl. utazási támogatás, telekocsi rendszerek).

2. Gazdaságfejlesztési irányok módosítása

A települési önkormányzatok és a vállalkozások válaszai alapján a gazdaságfejlesztési prioritások is átrendeződtek.

2.1. A helyi vállalkozások támogatása előtérbe kerül

Fő megállapítás:

Az önkormányzatok szerint a legfontosabb beavatkozási területek:

- helyi vállalkozások támogatása,
- digitális infrastruktúra fejlesztése,
- ipari területek fejlesztése.

Miért fontos ez?

A vállalkozások pedig a következő fejlesztési igényeket jelzik:

- digitalizáció (27,3%),
- technológiai fejlesztés (20,7%),
- energiahatékonyság (15%),
- logisztikai fejlesztések (13,6%).

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia gazdaságfejlesztési fejezetében a hangsúlyt át kell helyezni:

- a mikro- és kisvállalkozások fejlesztésére,
- a digitális és technológiai modernizációra,
- az energiahatékonysági beruházások támogatására.

A nagyberuházások ösztönzése továbbra is fontos, de a felmérések alapján nem ez a térség elsődleges igénye.

2.2. A munkaerőhiány és bérverseny kezelése

Fő megállapítás:

A vállalkozások 41%-a szerint a legnagyobb hátrány a **bérverseny**, amelyet a Budapest közelsége okoz. Ez a stratégia korábbi megállapításait megerősíti, de új elemként jelenik meg:

Miért fontos ez?

A vállalkozások 25,4%-a szerint a **bérköltség-támogatások** a leghatékonyabb programok.

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia B. komponensében a bértámogatási eszközök szerepét erősíteni kell, különösen:

- a belépők támogatása,
- a 30+ és 50+ korosztály foglalkoztatása,
- a hiányszakmákban dolgozók megtartása.

3. Képzési és kompetenciafejlesztési irányok módosítása

A három felmérés egybehangzóan jelzi, hogy a képzési rendszer nem illeszkedik a helyi igényekhez.

3.1. A képzési kínálat és a valós igények eltérése

Fő megállapítás:

Az önkormányzatok szerint hiány van:

- szakmunkásképzésben,
- felnőttképzésben,
- digitális kompetenciák fejlesztésében,
- hiányszakmák képzésében.

Miért fontos ez?

A vállalkozások szerint a legkritikusabb fejlesztendő területek:

- szakmai tudás (37,3%),
- digitális készségek (15,3%),
- soft skillek (16,9%).

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A stratégia képzési fejezetében:

- a digitális és technológiai képzések súlyát növelni kell,
- a soft skill fejlesztést be kell építeni minden képzési programba,
- a vállalkozásokkal való együttműködést (duális, gyakornoki, partneri) erősíteni kell.

4. A partnerségi rendszer és a paktum működésének korrekciója

Fő megállapítás:

A Fórumtagok kérdőívéből ugyan kevés adat áll rendelkezésre, de a másik két felmérés alapján világos:

- a vállalkozások 42,4%-a szerint hasznos a külső szakmai partner bevonása,
- az önkormányzatok szerint a foglalkoztatási programok ismertsége közepes,
- a vállalkozások 49,7%-a elégedett a jelenlegi irányokkal, de további fejlesztést vár.

Miért fontos ez?

Mindezek segítik a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás fejlesztést

KORREKCIÓ SZÜKSÉGES:

A paktum működésében:

- rendszeresebb járási szintű konzultációk,
- célzott vállalkozói fórumok,
- tematikus munkacsoportok (digitális átállás, hiányszakmák, mobilitás).

5. A három felmérés által indokolt fő korrekciók

- A munkaerőhiány szerkezeti, nem általános jellegű → hiányszakmákra fókuszált beavatkozások.
- A munkavállalói kompetenciák romlása → soft skill, munkafegyelem, kommunikáció fejlesztése.
- Mobilitási akadályok → közlekedési támogatások és infrastruktúrafejlesztés stratégiai szerepe.
- A helyi vállalkozások támogatása előtérbe kerül → digitalizáció, technológiai fejlesztés, energiahatékonyság.
- A képzési kínálat és a valós igények eltérése → digitális, szakmai és soft skill képzések bővítése.

- A bérverseny és munkaerőhiány kezelése → bértámogatások és megtartási programok erősítése.
- A partnerségi rendszer fejlesztése → járási fókusz, tematikus fórumok, vállalkozói együttműködések.

6. SWOT analízis – A három felmérés összevont eredményei alapján

ERŐSSÉGEK (Strengths)

(A térség és a projekt olyan adottságai, amelyekre a stratégia biztonsággal építhet.)

1. Budapest közelsége, mint gazdasági motor

A vállalkozások 22,9%-a szerint Pest vármegye legnagyobb előnye a főváros közelsége. Ez egyszerre jelent munkaerő-kínálatot, piacot, logisztikai előnyt és innovációs kapcsolódást. A települések is megerősítik: a térség gazdasági dinamizmusa továbbra is a főváros gravitációs erejéből táplálkozik.

2. Jelentős vállalkozói aktivitás és diverzifikált gazdasági szerkezet

A vállalkozások több mint fele mikro- és kisvállalkozás, ami rugalmas, gyorsan reagáló gazdasági környezetet jelez. A települések válaszai szerint a szolgáltatások, kereskedelem, ipar és logisztika egyaránt jelen vannak – ez stabilitást ad a térségnek.

3. Képzőhelyek és duális partnerek elérhetősége

A vállalkozások 8,5%-a szerint a képzőhelyek elérhetősége kifejezett előny, és a duális együttműködések iránti igény is erős. Ez azt jelzi, hogy a térségben valós kapacitás van a képzési programok bővítésére.

4. A foglalkoztatási programok ismertsége és pozitív megítélése

A vállalkozások közel fele (49,7%) elégedett a jelenlegi munkaerő-fejlesztési irányokkal. A bérköltség-támogatások és képzési támogatások a leginkább elismert eszközök.

GYENGESÉGEK (Weaknesses)

(A térség olyan belső problémái, amelyek akadályozzák a foglalkoztatást és a gazdaságfejlesztést.)

1. Kritikus kompetenciahiányok a munkavállalók körében

A vállalkozások szerint a legnagyobb hiányok:

- szakmai technikai tudás (66,1%),
- munkafegyelem és megbízhatóság (57,6%),
- problémamegoldás (44,1%),
- kommunikáció és együttműködés (35,6%).

Ez a kép azt mutatja, hogy a munkaerő jelentős része **nem foglalkoztatható azonnal**, és a beilleszkedési programok súlya nő.

2. Közlekedési és mobilitási akadályok

Az önkormányzatok szerint a legnagyobb problémák:

- ritka buszjáratok,
- hiányzó vasúti kapcsolat,
- rossz minőségű utak.

A vállalkozások is megerősítik: a közlekedési nehézségek 15,6%-uk szerint a térség egyik legnagyobb hátránya. Ez különösen a peremjárásokban rontja a foglalkoztatási esélyeket.

3. A képzési kínálat és a valós igények eltérése

Az önkormányzatok szerint hiány van:

- szakmunkásképzésben,

- felnőttképzésben,
- digitális kompetenciák fejlesztésében,
- hiányszakmák képzésében.

A vállalkozások szerint a képzések gyakran nem relevánsak, és a belső képzések akadályai az időhiány és a költség.

4. Bérverseny és munkaerő-elszívás Budapest irányába

A vállalkozások 41%-a szerint a bérverseny a legnagyobb hátrány. Ez különösen a kisvállalkozásokat érinti, amelyek nem tudják felvenni a versenyt a fővárosi bérekkel.

LEHETŐSÉGEK (Opportunities)

(Olyan külső tényezők, amelyekre a stratégia építhet, és amelyek új fejlesztési irányokat nyitnak.)

1. Digitalizáció és technológiai modernizáció iránti erős vállalkozói igény

A vállalkozások növekedési tervei között kiemelkedik:

- digitalizáció fejlesztése (27,3%),
- technológiai modernizáció (17,3%),
- energiahatékonyság (15%).

Ez egyértelmű jelzés: a térség készen áll a **digitális és zöld átállásra**, és a stratégia ezt támogatni tudja.

2. Képzési és kompetenciafejlesztési programok bővítése

A vállalkozások szerint a leginkább szükséges új programok:

- digitális képzések (30,7%),
- belső képzések támogatása (23,2%),
- átképzési programok (22%).

Ez lehetőséget ad a paktumnak arra, hogy **a képzési kínálatot a valós igényekhez igazítsa.**

3. Mobilitási támogatások és közlekedésfejlesztés

A települések szerint a közlekedés javítása a legfontosabb térségi fejlesztés (37,7%). Ez lehetőséget ad a stratégia számára, hogy a foglalkoztatási programokat **mobilitási elemekkel** egészítse ki.

4. Helyi gazdasági ökoszisztéma erősítése

A települések szerint a legfontosabb beavatkozási területek:

- helyi vállalkozások támogatása,
- ipari területek fejlesztése,
- digitális infrastruktúra fejlesztése.

Ez a stratégia A.b és A.c tevékenységeinek újrapozicionálását indokolja.

VESZÉLYEK (Threats)

(Olyan külső tényezők, amelyek rontják a foglalkoztatási és gazdasági környezetet.)

1. A munkaerőhiány és a kompetenciahiány egyszerre jelentkezik

A vállalkozások szerint:

- egyszerre van **szakemberhiány**,
- és **alacsony jelentkezőszám**,
- miközben a jelentkezők kompetenciái gyengék.

Ez kettős nyomást helyez a vállalkozásokra, és a térség versenyképességét veszélyezteti.

2. Elvándorlás és Budapest elszívó hatása

Az önkormányzatok szerint az elvándorlás több településen közepes vagy magas. A vállalkozások szerint a bérverseny és a fluktuáció a legnagyobb hátrányok között szerepel.

3. Piaci bizonytalanság és beruházási visszafogottság

A vállalkozások 17,6%-a szerint a piaci bizonytalanság a növekedés fő akadályja. Ez összhangban van a Munkaerőpiaci adatok adataival, amelyek a beruházások visszaesését mutatják.

4. Közlekedési infrastruktúra romlása

A mobilitási akadályok nemcsak a foglalkoztatást, hanem a vállalkozások működését is veszélyeztetik. A térségi különbségek nőnek: a peremjárások lemaradása fokozódik.

A három felmérés összevont SWOT-ja egyértelműen azt mutatja, hogy Pest vármegye gazdasága erős alapokon áll, de a munkaerőpiac szerkezeti feszültségei és a közlekedési akadályok olyan kihívásokat jelentenek, amelyek a stratégia hangsúlyainak újrarendezését teszik szükségessé.

A legfontosabb üzenet: a térség egyszerre küzd munkaerőhiánnyal és foglalkoztathatósági problémákkal, ezért a stratégia sikerének kulcsa a kompetenciafejlesztés, a mobilitás javítása és a helyi vállalkozások támogatása.

V. Miért nem módosul az Akcióterv, ugyanakkor szükség van finomhangolásra

A Pest vármegyei Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési Akcióterv 2022-ben készült, majd 2023-ban kiegészült a megyei stratégiai dokumentumokkal. A 2026-os felülvizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy a 2023–2026 között bekövetkezett gazdasági és munkaerőpiaci változások szükségessé teszik-e a dokumentum módosítását. A vizsgálat három adatpillérré épült. A 2026-os munkaerőpiaci adatokra (munkaerőpiaci adatok 2026), a három kérdőíves felmérés eredményeire (kérdőíves felmérések összegzése), valamint a járási különbségek elemzésére (járási különbségek). A felülvizsgálat eredménye egyértelmű, az Akcióterv nem igényel módosítást, mert beavatkozási logikája, célcsoportjai és tevékenységi struktúrája továbbra is érvényes.

Ugyanakkor a 2026-os adatok alapján a végrehajtás hangsúlyainak finomhangolása szükséges, különösen az 50+ korosztály, a soft skillek, a digitális készségek és a járási különbségek kezelése terén. A digitális készségek fejlesztését már befejeztük az elmúlt évben tehát ez a tevékenység megerősítésre került a felülvizsgálatban.

A munkaerőpiaci adatok azt mutatják, hogy a munkanélküliségi ráta 2,1–3,8% között ingadozik, ami első ránézésre stabilitást sugall, ám a járási bontásban jelentős széttartás figyelhető meg.

Az agglomerációs térségekben továbbra is munkaerőhiány tapasztalható, míg a periférikus járásokban a tartós munkanélküliség aránya nő.

A foglalkoztatási ráta növekedése lassul, ami arra utal, hogy a munkaerőpiac elérte a szerkezeti korlátait. A legjelentősebb változás azonban az 50+ korosztály helyzetében figyelhető meg. Az arányuk az álláskeresők között több járásban 30–35% közé emelkedett, ami a demográfiai öregedés és a digitális készségek hiánya miatt rendszerszintű kockázatot jelent.

Ezek a trendek azonban nem érintik az Akcióterv szakmai logikáját, mert a dokumentum eredetileg is azokra a célcsoportokra épült, amelyek 2026-ban a leginkább érintettek, az 50 év felettiekre, a kisgyermekes szülők, az inaktívakra, a hátrányos helyzetűekre és az álláskeresőkre.

A három kérdőíves felmérés eredményei megerősítik az Akcióterv érvényességét. A fórumtagok felmérése (fórumtagok kérdőíve) szerint a legnagyobb kihívások a partnerségi együttműködés erősítése, a hátrányos helyzetű csoportok növekvő aránya, a soft skillek hiánya és a mobilitási problémák. Ezek mind szerepelnek az Akciótervben, így nincs szükség új tevékenységre.

Az önkormányzati kérdőív a járási különbségek növekedését, a mobilitási akadályok erősödését és az 50+ korosztály támogatásának szükségességét emelte ki — ezek szintén lefedettek a dokumentumban.

A vállalkozói kérdőív szerint a legnagyobb foglalkoztathatósági akadályok a soft skillek hiánya, a munkafegyelem romlása, a digitális készségek hiánya és a beruházási hajlandóság csökkenése. Az Akciótervben szereplő kompetenciafejlesztés, digitális képzés, vállalkozásfejlesztés és szociális gazdaság mind alkalmas ezek kezelésére.

Az Akcióterv tehát nem módosul, mert célcsoportjai és tevékenységei továbbra is relevánsak, keretjellegetűek és adaptívak. A dokumentum olyan eszközöket tartalmaz, amelyek bármely gazdasági ciklusban alkalmazhatók, mint a kompetenciafejlesztés, digitális készségfejlesztés, vállalkozásfejlesztés, szociális gazdaság, mobilitási támogatás és munkaerőpiaci szolgáltatások. A projekt indikátorai a jelenlegi adatok alapján továbbra is teljesíthetők, így nincs szükség sem szakmai, sem indikátorszintű módosításra.

A változások azonban a végrehajtás hangsúlyait érintik. A 2026-os adatok alapján a megvalósítás során kiemelt figyelmet kell fordítani az 50+ korosztály fokozott támogatására, mivel több járásban drámaian nőtt az idősebb álláskereső száma.

A soft skillek és a munkafegyelem fejlesztése szintén kulcsfontosságú, mert a vállalkozások szerint ezek jelentik a legnagyobb foglalkoztathatósági akadályt.

A digitális készségek erősítése — különösen az idősebb korosztály körében — elengedhetetlen, hiszen a digitális írástudás hiánya az egyik legnagyobb elhelyezkedési gát.

A járási különbségek kezelése is kiemelt feladat, mivel a munkaerőpiaci helyzet egyre heterogénebbé válik. Az agglomerációban munkaerőhiány, a periférián tartós munkanélküliség figyelhető meg.

A mobilitási problémák enyhítése több településen a foglalkoztatás fő akadály, ezért a végrehajtásban erősíteni kell az utazási támogatást és a helyi szolgáltatásokat.

Végül a vállalkozások technológiai és digitalizációs igényeinek támogatása is kulcsfontosságú, mert a térség versenyképességének egyik meghatározó tényezője a KKV-k technológiai felkészültsége.

A stratégia felülvizsgálata megerősítette, hogy az Akcióterv jól felépített, időálló és a megváltozott környezetben is alkalmazható. A hangsúlyok finomhangolása azonban elengedhetetlen ahhoz, hogy a projekt továbbra is hatékonyan reagáljon Pest vármegye gazdasági és munkaerőpiaci folyamataira, és eredményesen támogassa a térség foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési céljait.

A dokumentum ereje éppen abban rejlik, hogy nem szorul módosításra. Olyan rugalmas keretrendszert biztosít, amely képes befogadni a 2026-os kihívásokat, miközben a végrehajtás fókuszainak finomhangolása biztosítja a hatékonyságot és a célcsoportok valós szükségleteire való reagálást.

Hol szükséges a finomhangolás?

Miért nem módosul az Akcióterv?

1. Az Akcióterv célcsoportjai továbbra is relevánsak

Az Akcióterv célcsoportjai – az 50 év felettiek, a kisgyermekes szülők, az inaktívak, a hátrányos helyzetűek és az álláskeresők – pontosan lefedik azokat a társadalmi csoportokat, amelyek 2026-ban a leginkább érintettek a munkaerőpiaci kihívásokban.

Munkaerőpiaci adatok alátámasztása

- Az álláskeresők száma 2025–2026 között **emelkedett**.
- Az 50+ korosztály aránya az álláskeresők között **több járásban 30% fölé nőtt**.
- A tartós álláskeresők száma **ismét emelkedő pályán van**.
- A járási különbségek

2. A tevékenységek keretjellegetűek és adaptívak

Az Akcióterv tevékenységei olyan rugalmas, keretjellegű beavatkozások, amelyek különböző gazdasági ciklusokban is alkalmazhatók. A 2026-os munkaerőpiaci adatok (munkaerőpiaci adatok 2026) azt mutatják, hogy:

- a munkanélküliségi ráta 2,1–3,8% között ingadozik,
- a foglalkoztatási ráta növekedése lassul,
- a járási különbségek nőnek,
- az 50+ korosztály aránya az álláskeresők között jelentősen emelkedett,
- a vállalkozások beruházási hajlandósága visszaesett.

Ezek a változások nem teszik szükségessé a tevékenységek módosítását, mert az Akcióterv eleve olyan eszközöket tartalmaz, amelyek:

- kompetenciafejlesztést,
- digitális készségfejlesztést,
- vállalkozásfejlesztést,
- szociális gazdaságot,
- mobilitási támogatást,
- munkaerőpiaci szolgáltatásokat

céloznak — vagyis pontosan azokat a területeket, amelyekre a 2026-os adatok alapján szükség van.

3. A három kérdőíves felmérés megerősíti az Akcióterv érvényességét **Fórumtagok felmérése**

A fórumtagok szerint a legnagyobb kihívások:

- a partnerségi együttműködés erősítése,
- a hátrányos helyzetű csoportok növekvő aránya,
- a soft skillek hiánya,
- a mobilitási problémák.

Ezek mind szerepelnek az Akciótervben, így nincs szükség új tevékenységre.

Önkormányzati kérdőív

Az önkormányzatok visszajelzései szerint:

- a járási különbségek nőnek,
- a mobilitási akadályok erősödnek,
- a helyi szolgáltatások hiányosak,
- az 50+ korosztály támogatása kritikus.

Ezek mind lefedettek az Akciótervben.

Vállalkozói kérdőív

A vállalkozások szerint:

- a soft skillek hiánya a legnagyobb probléma,
- a munkafegyelem romlott,
- a digitális készségek hiánya akadály,
- a beruházási hajlandóság csökkent.

Az Akciótervben szereplő kompetenciafejlesztés, digitális képzés, vállalkozásfejlesztés és szociális gazdaság mind alkalmas ezek kezelésére.

3. Hol szükséges erősebb fókuszolás

A 2026-os adatok és a kérdőíves felmérések alapján nem az Akcióterv tartalma, hanem a végrehajtás hangsúlyai módosulnak.

3.1. 50+ korosztály fokozott támogatása

A munkaerőpiaci adatok szerint az 50+ korosztály aránya az álláskeresők között több járásban 30–35%. A vállalkozások szerint az 50+ csoport:

- lassabban tanul,
- digitális készségei gyengébbek,
- egészségi állapota gyakran korlátozó tényező.

Ezért a végrehajtásban erősíteni kell:

- **digitális képzések 50+ számára**
- **egészségmegőrző és mentális támogatási elemeket**
- **egyéni mentorálást**
- **rugalmas foglalkoztatási formák ösztönzését**

3.2. Soft skillek és munkafegyelem fejlesztése

A vállalalkozói kérdőív szerint a legnagyobb foglalkoztathatósági akadályok:

- pontatlanság,
- alacsony munkafegyelem,
- gyenge kommunikáció,
- konfliktuskezelési problémák.

Ezért a végrehajtásban erősíteni kell:

- **soft skill tréningeket,**
- **munkavállalói attitűdfejlesztést,**
- **motivációs és életvezetési programokat,**
- **munkahelyi szocializációt támogató szolgáltatásokat.**

3.3. Digitális készségek fejlesztése – minden korosztályban, de különösen 50+

A digitális készségek hiánya:

- az 50+ korosztályban **kritikus,**
- a 30+ korosztályban **jelentős,**
- a vállalkozások szerint **a legnagyobb elhelyezkedési akadály.**

Ezért a végrehajtásban erősíteni kell már megtettük:

- **digitális alapkészség-fejlesztést,**
- **digitális önkiszolgáló rendszerek használatát,**
- **online álláskeresési kompetenciákat,**
- **digitális ügyintézés oktatását.**

3.4. Járási különbségek kezelése

A járási különbségek nőnek:

- az agglomerációban munkaerőhiány,
- a periférián tartós munkanélküliség,
- a középső térségekben stagnálás.

Ezért a végrehajtásban szükséges:

- **járási szintű specialitások figyelembevétele,**
- **területi alapú programok,**
- **helyi szolgáltatások fejlesztése.**

3.5. Mobilitási problémák enyhítése

Az önkormányzati kérdőív szerint a legnagyobb akadályok:

- ritka buszjáratok,
- drága közlekedés,
- hosszú ingázási idők.

Ezért a végrehajtásban erősíteni kell:

- **utazási támogatás,**
- **helyi foglalkoztatási pontok,**
- **digitális távmunka ösztönzése.**

3.6. Vállalkozások technológiai és digitalizációs igényeinek támogatása

A vállalkozói kérdőív szerint:

- a digitalizáció elmaradása versenyképességi kockázat,
- a technológiai beruházások visszaestek,
- a KKV-k kiszolgáltatottabbak.

Ezért a végrehajtásban erősíteni kell:

- **KKV digitalizációs támogatás,**
- **technológiai fejlesztések ösztönzése,**
- **helyi klaszterek erősítése,**
- **mikroberuházások támogatása.**

4. Az Akcióterv tételes finomhangolása

Az alábbiakban bemutatom a **tételes, komponensenkénti finomhangolást.**

4.1. A komponens – Gazdaságfejlesztés

A.a Szociális gazdaság fejlesztése

- fókusz: tartós álláskeresők, 50+
- erősítés: mentorálás, közösségi foglalkoztatás

A.b Helyi termék és szolgáltatásfejlesztés

- fókusz: mikroberuházások
- erősítés: helyi értékláncok, turisztikai szolgáltatások

A.c Befektetésösztönzés

- fókuszváltás: nagybefektetésekről KKV-k-ra
- erősítés: digitalizáció, technológiai fejlesztés

4.2. B komponens – Munkaerőpiaci programok

B.a Kompetenciafejlesztés

- erősítés: soft skillek, munkafegyelem, kommunikáció

B.b Digitális készségfejlesztés

- erősítés: 50+ célcsoport, online ügyintézés, digitális álláskeresés

B.c Mentális támogatás

- erősítés: motiváció, önbizalom, életvezetés

A stratégia felülvizsgálata megerősítette, hogy az Akcióterv **jól felépített, időálló és a megváltozott környezetben is alkalmazható,** ugyanakkor a végrehajtás során **fokozott figyelmet és célzott fókuszokat** igényel. A hangsúlyok finomhangolása biztosítja, hogy a projekt továbbra is hatékonyan reagáljon Pest vármegye gazdasági és munkaerőpiaci folyamataira, és eredményesen támogassa a térség foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési céljait.

A változások **a végrehajtás hangsúlyait érintik,** nem pedig az Akcióterv tartalmát. A 2026-os adatok alapján a megvalósítás során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- **az 50+ korosztály fokozott támogatására,** mivel több járásban drámaian nőtt az idősebb álláskeresők száma;
- **a soft skillek és a munkafegyelem fejlesztésére,** mert a vállalkozások szerint ezek jelentik a legnagyobb foglalkoztathatósági akadályt;
- **a digitális készségek erősítésére,** különösen az idősebb korosztály körében;
- **a járási különbségek kezelésére,** mivel a munkaerőpiaci helyzet egyre heterogénebbé válik;
- **a mobilitási problémák enyhítésére,** amelyek több településen a foglalkoztatás fő akadályai;

- **a vállalkozások technológiai és digitalizációs igényeinek támogatására**, amelyek a térség versenyképességének kulcstényezői.

Ezek a finomhangolások biztosítják, hogy a projekt **továbbra is hatékonyan reagáljon** Pest vármegye gazdasági és munkaerőpiaci folyamataira.

VI. Az akciótervben foglalt tevékenységek megvalósítását segíti a felülvizsgálatban integrált SWOT

A két SWOT összevont, komplex, véglegesített változatát, amely:

- integrálja a *Munkaerőpiaci adatok* alapján szükséges módosításokat,
- összevonja a *három kérdőíves felmérés* eredményeit,
- egyetlen koherens, stratégiai SWOT-tá alakítja a két külön listát,
- döntéshozói szinten is használható,
- és minden stratégiai dokumentum más részeihez is kapcsolódik.

ERŐSSÉGEK (Strengths)

(A térség és a projekt olyan adottságai, amelyekre a stratégia biztonsággal építhet.)

- Budapest közelsége mint gazdasági motor — A vállalkozások 22,9%-a szerint a főváros közelsége a legnagyobb versenyelőny: munkaerő-kínálat, piac, logisztika, innováció. A települések is megerősítik, hogy a térség gazdasági dinamizmusa továbbra is a főváros gravitációs erejéből táplálkozik.
- Jelentős vállalkozói aktivitás és diverzifikált gazdasági szerkezet — A vállalkozások több mint fele mikro- és kisvállalkozás, ami rugalmas, gyorsan reagáló gazdasági környezetet jelez. A szolgáltatások, kereskedelem, ipar és logisztika egyaránt jelen vannak.
- Képzőhelyek és duális partnerek elérhetősége — A vállalkozások 8,5%-a szerint ez kifejezett előny. A térségben valós kapacitás van a képzési programok bővítésére.
- Foglalkoztatási programok ismertsége és pozitív megítélése — A vállalkozások 49,7%-a elégedett a jelenlegi munkaerő-fejlesztési irányokkal. A bérköltség- és képzési támogatások a leginkább elismert eszközök.

GYENGESÉGEK (Weaknesses)

(A térség olyan belső problémái, amelyek akadályozzák a foglalkoztatást és a gazdaságfejlesztést.)

- Kritikus kompetenciahiányok a munkavállalók körében — A vállalkozások szerint a legnagyobb hiányok: szakmai tudás (66,1%), munkafegyelem (57,6%), problémamegoldás (44,1%), kommunikáció (35,6%). A munkaerő jelentős része nem foglalkoztatható azonnal.
- Közlekedési és mobilitási akadályok — Ritka buszjáratok, hiányzó vasúti kapcsolatok, rossz utak. A vállalkozások 15,6%-a szerint ez a térség egyik legnagyobb hátránya.
- A képzési kínálat és a valós igények eltérése — Hiány szakmunkásképzésben, felnőttképzésben, digitális kompetenciákban, hiányszakmákban. A vállalkozások szerint a képzések gyakran nem relevánsak.

- Bérverseny és munkaerő-elszívás Budapest irányába — A vállalkozások 41%-a szerint ez a legnagyobb hátrány. A kisvállalkozások nem tudják felvenni a versenyt a fővárosi bérekkel.
- Járási szintű munkaerőpiaci szétnyílás — A 2026-os adatok szerint a megyei átlagok elfedik a valós helyzetet: az agglomeráció munkaerőhiányos, a periféria tartós munkanélküliséggel küzd.
- 50+ korosztály gyors kiszorulása — Több járásban 30–35% az idősebb álláskereső aránya. A digitális készségek hiánya és az egészségi állapot romlása miatt nő a kiszorulás.
- Beruházások visszaesése 2024–2025-ben — A vállalkozások kívánnak, ami fékezi a munkahelyteremtést és a technológiai fejlődést.

LEHETŐSÉGEK (Opportunities)

(Olyan külső tényezők, amelyekre a stratégia építhet, és amelyek új fejlesztési irányokat nyitnak.)

- Digitalizáció és technológiai modernizáció iránti igény — A vállalkozások növekedési tervei között: digitalizáció (27,3%), technológiai modernizáció (17,3%), energiahatékonyság (15%). A térség készen áll a digitális és zöld átállásra.
- Képzési és kompetenciafejlesztési programok bővítése — A vállalkozások szerint szükséges: digitális képzések (30,7%), belső képzések támogatása (23,2%), átképzési programok (22%).
- Mobilitási támogatások és közlekedésfejlesztés — A települések szerint a közlekedés javítása a legfontosabb térségi fejlesztés (37,7%).
- Helyi gazdasági ökoszisztéma erősítése — A települések prioritásai: helyi vállalkozások támogatása, ipari területek fejlesztése, digitális infrastruktúra fejlesztése.

VESZÉLYEK (Threats)

(Olyan külső tényezők, amelyek rontják a foglalkoztatási és gazdasági környezetet.)

- Munkaerőhiány és kompetenciahiány együttes jelenléte — Egyszerre kevés a jelentkező és gyenge a kompetenciaszint. Ez kettős nyomást helyez a vállalkozásokra.
- Elvándorlás és Budapest elszívó hatása — Az önkormányzatok szerint több településen közepes vagy magas. A bérverseny és fluktuáció tovább erősíti.
- Piaci bizonytalanság és beruházási visszafogottság — A vállalkozások 17,6%-a szerint ez a növekedés fő akadálya. Összhangban a beruházások visszaesésével.
- Közlekedési infrastruktúra romlása — A mobilitási akadályok a foglalkoztatást és a vállalkozások működését is veszélyeztetik. A peremjárások lemaradása fokozódik.
- Tartós álláskereső számának növekedése — A munkaerőpiac egyik legnehezebben kezelhető problémája, amely a periférián koncentrálódik.
- Potenciális munkaerő-tartalék ingadozása — A gazdasági bizonytalanság miatt a tartalék hol aktivizálódik, hol visszahúzódik, ami kiszámíthatatlanná teszi a munkaerőpiacot.

A komplex SWOT összegzése

A két SWOT összevonása egyértelművé teszi, hogy Pest vármegye:

- erős gazdasági alapokkal rendelkezik,
- jelentős vállalkozói potenciállal,
- valós képzési és foglalkoztatási kapacitásokkal,

ugyanakkor:

- mélyülő járási különbségekkel,
- kritikus kompetenciahiányokkal,
- mobilitási akadályokkal,

- és romló beruházási környezettel küzd.

Ez a komplex SWOT a stratégia kötelező frissítésének alapja, és közvetlenül meghatározza a 2026 utáni beavatkozási fókuszokat.

1. A SWOT-ból levezetett stratégiai következtetések

A Pest vármegyei foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési környezet 2026-os felülvizsgálata alapján a SWOT-elemzés olyan összetett képet rajzol ki, amely egyszerre mutatja a térség erős gazdasági alapjait és a mélyülő strukturális kihívásokat. A SWOT négy dimenziójának összevetése világossá teszi, hogy a stratégia sikeressége azon múlik, mennyire képes a beavatkozási rendszer az erősségekre építve, a gyengeségeket kezelve, a lehetőségeket kiaknázva és a veszélyeket mérsékelve működni.

A SWOT erősségei azt mutatják, hogy Pest vármegye továbbra is a főváros gazdasági vonzáskörzetének legdinamikusabb térsége. A Budapest közelsége, a vállalkozói aktivitás és a képzési infrastruktúra olyan stabil alapot jelentenek, amelyekre a stratégia biztonsággal építhet. Ezek az adottságok különösen fontosak egy olyan időszakban, amikor a vállalkozások részéről erős igény mutatkozik a digitalizációra, a technológiai modernizációra és a kompetenciafejlesztésre. A SWOT lehetőségei tehát egyértelműen a térség fejlődési irányait jelölik ki: a digitális átállás, a képzési rendszer korszerűsítése és a mobilitási fejlesztések olyan területek, amelyek a következő években meghatározzák a gazdasági versenyképességet.

A SWOT gyengeségei ugyanakkor rávilágítanak a térség belső feszültségeire. A kompetenciahiány, a mobilitási akadályok, a képzési kínálat és igények eltérése és a bérverseny miatti elszívás olyan strukturális problémák, amelyek közvetlenül befolyásolják a foglalkoztathatóságot. A 2026-os munkaerőpiaci adatok alapján új gyengeségként jelent meg a járási szintű szétnyílás, az 50+ korosztály gyors kiszorítása és a beruházások visszaesése. Ezek a tényezők azt jelzik, hogy a térségben a munkaerőpiac szerkezete átalakulóban van, és a korábbi egyensúlyi állapot megbomlott.

A SWOT veszélyei tovább erősítik ezt a képet. A munkaerőhiány és kompetenciahiány kettőssége, az elvándorlás, a piaci bizonytalanság és a közlekedési infrastruktúra romlása olyan külső tényezők, amelyek a térség versenyképességét veszélyeztetik. A 2026-os adatok alapján új veszélyként jelent meg a tartós álláskereső számának növekedése és a munkaerő-tartalék ingadozása, amelyek a gazdasági bizonytalanság és a társadalmi kockázatok erősödésére utalnak.

A SWOT-ból levonható stratégiai következtetés tehát az, hogy Pest vármegye gazdasági és foglalkoztatási rendszere stabil alapokon áll, de növekvő strukturális feszültségekkel küzd. A stratégia sikeressége azon múlik, hogy a beavatkozások mennyire képesek:

- az erősségekre építve a térség versenyképességét növelni,
- a gyengeségeket célzott programokkal kezelni,
- a lehetőségeket fejlesztési irányokká alakítani,
- a veszélyeket megelőző és kompenzáló eszközökkel mérsékelni.

A SWOT alapján a stratégia fókusza egyértelműen a kompetenciafejlesztés, a digitális átállás, a mobilitási fejlesztések, a járási különbségek kezelése, valamint az 50+ korosztály támogatása felé tolódik. Ezek a területek határozzák meg a 2026 utáni beavatkozási logikát.

2. A SWOT-ból képzett prioritási mátrix (komplex)

A mátrix a SWOT négy dimenzióját stratégiai cselekvési irányokká alakítja.

A. Erősségekre építő fejlesztési prioritások (S → O) (Strengths → Opportunities)

(Hogyan használjuk ki az erősségeket a lehetőségek kiaknázására?)

- Budapest közelségének kihasználása a digitalizáció és technológiai modernizáció felgyorsítására.
- Vállalkozói aktivitás erősítése KKV-fejlesztési programokkal.
- Képzőhelyek bevonása a digitális és hiányszakmák képzések bővítésébe.
- Foglalkoztatási programok ismertségének növelése a vállalkozói igényekhez igazított képzésekkel.

B. Gyengeségeket kezelő fejlesztési prioritások ($W \rightarrow O$) (Weaknesses \rightarrow Opportunities)

(Hogyan alakítjuk át a gyengeségeket lehetőségekké?)

- Kompetenciahiány csökkentése célzott soft skill és szakmai képzésekkel.
- Mobilitási akadályok enyhítése közlekedésfejlesztéssel és utazási támogatással.
- Képzési kínálat igazítása a vállalkozói igényekhez.
- Bérverseny hatásainak mérséklése helyi foglalkoztatási ösztönzőkkel.

C. Erősségekre épülő védekezési prioritások ($S \rightarrow T$) (Strengths \rightarrow Threats)

(Hogyan használjuk az erősségeket a veszélyek kivédésére?)

- Budapest közelségének előnyeit a fluktuáció és elvándorlás ellensúlyozására.
- Vállalkozói diverzifikáció a piaci bizonytalanságok csökkentésére.
- Képzési infrastruktúra használata a tartós álláskeresés megelőzésére.
- Foglalkoztatási programok erősítése a munkaerő-tartalék ingadozásának kezelésére.

D. Gyengeségeket és veszélyeket egyszerre kezelő prioritások ($W \rightarrow T$) (Weaknesses \rightarrow Threats)

(A legkritikusabb stratégiai terület: ahol a gyengeség és a veszély összeadódik.)

- Járási szintű szétnyílás kezelése területi célzású programokkal.
- 50+ korosztály támogatása digitális és mentális fejlesztéssel.
- Beruházási visszaesés ellensúlyozása mikro- és KKV-fejlesztésekkel.
- Tartós álláskeresés csökkentése intenzív mentorálással és szociális gazdasággal.
- Mobilitási problémák kezelése közlekedésfejlesztéssel és helyi szolgáltatásokkal.

VII. Az indikátorok célérték elérési határidejének módosítása, a projektmódosítás indoklása

„A” projektrész

Indoklás a TOP_PLUSZ-3.1.1-21 projekt „A” projektrészének meghosszabbítására

1. Háttér és a paktumiroda belső erőforrásainak hatékony kihasználása

A projektben tervezett 38 tevékenységből az irányítócsoporti és a fórum feladatokat a Paktumiroda közvetlenül, saját hatáskörben szervezi és bonyolítja le.

Annak érdekében, hogy a projekt előrehaladása folyamatos legyen, és az Európai Unió közbeszerzési eljárások elhúzódása ne hátráltassa a kulcsfontosságú eseményeket, a Paktumiroda már a korábbiakban is stratégiai és rugalmas döntést hozott, a szociális gazdaságfejlesztési konferenciát és kiállítást – a hosszú közbeszerzési előkészítési időt kiküszöbölve – saját hatáskörben, saját munkaerő bevonásával sikeresen megszervezte.

A megszerzett pozitív tapasztalatok és a belső humánerőforrás hatékony allokációja alapján a Paktumiroda a jövőben is törekszik a belső hatáskörben megvalósítható feladatok maximalizálására. Erre való tekintettel a „Hazai és nemzetközi jó gyakorlatok alkalmazását elősegítő együttműködések disszeminációja a helyi és szolgáltatásfejlesztés terén” című

nemzetközi konferenciát is hasonló módon, saját szervezésben és saját munkaerővel kívánjuk megvalósítani, az előkészítése már folyamatban van.

A TPO05 Programban részt vevő munkanélküliek száma (fő), a TPO06 Programban részt vevő inaktív személyek száma (fő), és a TPO24 Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben részt vevők száma (fő) célértékekből tevődik össze a 2886 fős célérték, amelyből május végéig 959 fő indikátor teljesült.

2. A fennmaradó feladatok és a közbeszerzési eljárások realitása

A fenti optimalizálás és belső átszervezés eredményeként a projektben továbbra is 34 olyan összetett tevékenység van, amelyek megvalósítása jogszabályi kötelezettségből adódóan Európai Unió nyílt közbeszerzési eljárás keretében történhet meg, illetve inhouse beszerzés formájában valósul meg. Ebből in-house beszerzés keretében történt beszerzés miatt 5 db tevékenység folyamatban van, ezek szakmai mutatóval rendelkeznek. Megvalósult 5 db tevékenység Európai Unió nyílt közbeszerzési eljárás keretében és 7 db tevékenység Európai Unió nyílt közbeszerzési eljárással folyamatban van. 17 olyan tevékenység van még a tervezetben, amelynek az előkészítése tervezés alatt áll Európai Unió nyílt közbeszerzési eljárással. Ebből egyet az összes eljárásban (18 db) megszervezendő „Információs nap”-ot megpróbáltuk a közbeszerzés alól kivenni, mire sikerült a kivétel kiderülni, hogy nem tudjuk három árajánlattal megoldani, mert nincs aki ajánlatot adjon. Így visszakerült a közbeszerzés alá.

Az a tapasztalat, hogy az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó közbeszerzések lebonyolítása – az Unió irányelvek által előírt szigorú és minimális eljárási határidők (ajánlattételi szakaszok, kötelező standstill/várakozási időszakok, hiánypótlások, bírálati folyamatok és a többszintű ex-ante/ex-post ellenőrzések) miatt – rendkívül hosszú időt vesz igénybe kb egy évet is. Ez az objektív, a kedvezményezett által nem befolyásolható időigény jelentős mértékben leszűkíti a tevékenységek tényleges fizikai megvalósítására álló időkeretet.

Bár a Paktumiroda minden tőle telhetőt megtesz a folyamatok felgyorsításáért – amit a konferenciák saját hatáskörbe vétele is bizonyít –, a fennmaradó előkészítés alatt álló még nem elindított közbeszerzés a 17 tevékenységre, amely uniós közbeszerzési időigénye adminisztratív csúszást idéz elő a projekt eredeti ütemtervéhez képest, nem beszélve a jelenleg folyamatban levő 7 db közbeszerzés befejezéséről és a tevékenységek megvalósításáról.

Annak érdekében, hogy a projekt ne szenvedjen minőségi csorbát, a 17+7 közbeszerzés alá eső tevékenység szabályosan és teljeskörűen lefolytatható legyen, és ezáltal a projektben vállalt szakmai célértékek (indikátorok) 100%-ban megvalósuljanak, elengedhetetlenül szükségessé vált a projekt végső fizikai befejezési határidejének módosítása, meghosszabbítása.

A határidő-hosszabbítás közvetlenül azt a célt szolgálja, hogy a közpénzek felhasználása szabályos, a beszerzett szolgáltatások minősége megfelelő, a projekt szakmai eredményei pedig fenntarthatóak legyenek.

Az európai uniós közbeszerzések elhúzódó jellege nem véletlen, meg kell értenünk. A rendszer elsődleges célja a közpénzek hatékony felhasználása, a korrupció megelőzése és a piaci verseny tisztaságának biztosítása. Ezek a célok azonban szükségszerűen lassú, bürokratikus folyamatokat eredményeznek.

Íme a legfőbb okok, amelyek miatt ezek a beszerzések időigényesek:

Az uniós irányelvek (pl. a 2014/24/EU) és a tagállami közbeszerzési törvények rendkívül részletes eljárási szabályokat írnak elő.

- **Kötelező szakaszok**

A hirdetés közzététele, a kivárási idők (ajánlattételi határidők), a bírálati szakasz és a szerződéskötési moratórium mind törvényben rögzített minimumidőt vesznek igénybe.

- **Jogorvoslati kockázat**

Mivel az eljárások bármely pontján megtámadhatók a döntések (pl. a Közbeszerzési Döntőbizottságnál), ezért mi mint ajánlatkérők óvatossággal kell eljárunk, ami tovább nyújtja a dokumentáció előkészítését.

A rendszer alapelve, hogy minden európai cégnek esélye legyen a jelentkezésre.

- **Részletes dokumentáció**

A műszaki leírásoknak, az alkalmassági feltételeknek és az értékelési szempontoknak olyan részletesnek és objektívnek kell lenniük, hogy azok ne diszkrimináljanak senkit. Egy több oldalas ajánlati dokumentáció összeállítása önmagában hosszabb időt vesz igénybe.

- **Kérdések és válaszok**

Az ajánlattevők gyakran kérdéseket tesznek fel az eljárás során, amire az ajánlatkérő köteles válaszolni, ez pedig további hetekkel hosszabbíthatja meg a folyamatot.

Az EU-s támogatású projektek esetében a "legjobb ár-érték arány" elve dominál, nem csak a legolcsóbb ajánlat nyer.

- **Szakmai értékelés**

Nem elég az árat nézni, a minőségi szempontokat, az alkalmasságot és a referenciát is pontozni kell, ami szakmai vezető bevonását és hosszadalmas adminisztrációt igényel.

- **Hiánypótlások**

Gyakori, hogy az ajánlatok formailag vagy tartalmilag hibásak. A hiánypótlási körök lefolytatása – miközben az egyenlő bánásmód elvét nem sérthetjük – jelentős idővesztést okoz.

Az EU-s források lehívása szigorú utólagos kontroll alatt áll.

- **Irányító Hatóság**

A projekteket az irányító hatóság ellenőrzi. Egy közbeszerzési eljárás megindítása előtt gyakran szükség van előzetes kontrollra, a zárás után pedig az elszámolhatóságot vizsgálják. Ha hibát találnak, az egész eljárás érvénytelen lehet vagy pénzügyi korrekciót (büntetést) vonhat maga után.

3.A munkaerőpiaci környezet dinamikus változásai

Pest vármegye gazdasági és társadalmi szerkezete rendkívül komplex, amely a munkaerőpiaci adatokban is hűen tükröződik. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) hivatalos kimutatásai alapján a potenciális munkaerőtartalék mértéke nemcsak negyedéves szinten, hanem hónapról hónapra is drasztikus és kiszámíthatatlan ingadozást mutat. Ez a folyamatos fluktuáció alapjaiban nehezíti meg a célcsoport pontos lokalizálását és elérését. A statisztikák mögött meghúzódó fluktuáció rávilágít arra, hogy a klasszikus toborzási módszertanok már nem elegendőek, a projekt sikeres megvalósításához folyamatos, rugalmas és intenzív jelenlétre van szükség a terepen.

4. A rejtőzködő célcsoport felkutatásának és toborzásának módszertani nehézségei

A TOP_PLUSZ-3.1.1-21 projekt egyik legnagyobb módszertani kihívása, hogy az önkormányzatoknak és a paktumpartnereknek kifejezetten a „rejtőzködő” – a kormányhivatalok rendszerében nem regisztrált, az ellátórendszeren kívül rekedt – állampolgárokat kell felkutatniuk és a projekt tevékenységeibe bevonniuk.

Ez a feladat klasszikus adminisztratív eszközökkel gyakorlatilag kivitelezhetetlen. A sikeres toborzás érdekében egyedülálló, többszintű hálózati összefogás jött létre, a terepen dolgozó szakemberek, a Magyar Vöröskereszt, a családsegítő szolgálatok, a szeretet szolgálatok, civil szervezetek valamint a Külső Paktumiroda munkatársai közvetlen, személyes megkeresések útján igyekeznek elérni a potenciális résztvevőket. Ez a folyamat azonban rendkívül időigényes. Az érintettek felkutatása, a bizalom kiépítése és a tényleges meggyőzés (toborzás) a vártnál lényegesen nagyobb humánerőforrást és időt emészt fel, mind a belső paktumirodai munkatársak, mind a közbeszerzési eljárás során kiválasztott külső szakértő cégek részéről is.

5. Az indikátorszámok elérésének szabályozási környezete

A projekt megvalósítását tovább nehezíti a célcsoport sajátosságai és a szigorú szakmai indikátorkövetelmények közötti feszültség:

- **Eltérő létszámigények:** A különböző projektelemek és tevékenységek strukturálisan eltérő létszámú célcsoport bevonását követelik meg, ami folyamatosan aszinkronba hozza a toborzási kapacitásokat a célértékekkel.
- **Az egy személy – egy tevékenység elv a pályázati kiírásban**
A jelenlegi munkaerőpiaci beilleszkedési helyzet gyökeresen átalakult. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetű résztvevőknek komplex, egymásra épülő fejlesztésre lenne szükségük a sikeres munkaerőpiaci integrációhoz. Azonban a projekt szabályrendszere szerint egy személy csak egyetlen tevékenységben vehet részt.
- **A FET-FESZ módszertan rugalmassága:** A kötelezően alkalmazandó Foglalkoztatási és Képzési Támogatások (FET), valamint a Foglalkoztatást Elősegítő Szolgáltatások (FESZ) rendszere rugalmas lehetőséget ad. De, amikor a résztvevő szembesül azzal, hogy az elsődlegesen választott tevékenységen túl – hiába érezné szükségét – nem kaphat azonnali, párhuzamos támogatást, gyakran elveszíti a motivációját. Ez a demotiváció már a belépési fázisban (lemorzsolódás formájában) jelentkezik, ami a bevonási folyamatokat elnyújtja, és az indikátorok összegyűjtését lelassítja.

A projektmeghosszabbítás szükségessége

A fent részletezett objektív hátráltató tényezők – Az európai Unió szintű közbeszerzések meglehetősen hosszú időigénye, a KSH adatok ciklikus változása, a nem regisztrált állampolgárok felkutatásának extrém időigénye, a terepi munka komplexitása, az egy tevékenységben való lehetőség – bizonyíthatóan felülírták az eredeti ütemtervet.

„B” projektrész

Indoklás a TOP_PLUSZ-3.1.1-21 projekt „B” projektrészének meghosszabbítására

A TOP_PLUSZ-3.1.1-21-PT1-2022-00001 azonosító számú projekt tervezése során a rendelkezésre álló munkaerőpiaci és gazdasági információk alapján kerültek meghatározásra a projekt szakmai beavatkozásai, ütemezése és indikátorvállalásai. A projekt megvalósításának időszakában ugyanakkor a munkaerőpiaci környezet több tekintetben módosult, amely közvetlen hatást gyakorol a projekt „B” komponenséhez kapcsolódó szakmai tevékenységek végrehajtására és az indikátorok teljesítésére.

A stratégia felülvizsgálata során elvégzett helyzetelemzés, valamint a vállalkozások, önkormányzatok és partnerszervezetek körében lefolytatott felmérések alapján megállapítható,

hogy a foglalkoztatási kihívások egyre kevésbé vezethetők vissza kizárólag a munkaerőhiányra. A munkáltatók visszajelzései szerint egyre nagyobb szerepet kapnak a foglalkoztathatóságot befolyásoló tényezők, különösen a szakmai kompetenciák hiánya, a digitális készségek fejlesztésének szükségessége, valamint a munkavállalói alapkompenciák és soft skilllek fejlesztésének igénye.

A munkaerőpiacon továbbra is jelentős arányban vannak jelen olyan álláskereső és inaktív személyek, akiknek munkaerőpiaci integrációja összetettebb, akár többszöri támogatási folyamatot igényel. A könnyebben elhelyezhető célcsoportok jelentős része a korábbi időszakokban már visszatért a munkaerőpiacra, így a projekt által elérhető potenciális résztvevők körében nagyobb arányban találhatók olyan személyek, akik esetében a foglalkoztatást kompetenciahiányok, alacsony mobilitás, kedvezőtlen munkaerőpiaci előélet, illetve egyéb egyéni akadályozó tényezők nehezítik.

Ennek következtében a célcsoportok elérése, bevonása, a szolgáltatások igénybevételének előkészítése, a képzések sikeres elvégzése, valamint a támogatott foglalkoztatásba történő bekapcsolódás a projekt tervezésekor feltételezettnél hosszabb időt vesz igénybe. A projekt keretében rendelkezésre álló szolgáltatási eszközök és szakmai kapacitások változatlanlaga mellett a nehezebben aktivizálható célcsoportok elérése és munkaerőpiaci integrációja fokozott szervezési, együttműködési és szakmai ráfordítást igényel. Mindez a projekt szakmai tevékenységeinek végrehajtási ütemére, valamint a kapcsolódó indikátorok teljesítésének időigényére is közvetlen hatást gyakorol. A TPO05 indikátor esetében a Pest Vármegyei Kormányhivatal elérendő célértéke a hatályos támogatási szerződés szerint 2 022 fő, melyből 2026. májusáig 1 110 fő teljesült.

A fenti tendenciák közvetlenül érintik a projekt keretében megvalósuló foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokat. A TPO24 indikátorhoz kapcsolódó szolgáltatások esetében a célcsoportok elérése, bevonása és aktivizálása a projekt tervezésekor feltételezettnél hosszabb szakmai folyamatot tesz szükségessé. A személyre szabott tanácsadás, mentorálás, pályaorientáció, motivációs támogatás, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési folyamatok szerepe felértékelődött. A szolgáltatások eredményes megvalósítása érdekében a résztvevők esetében gyakran több egymásra épülő beavatkozás alkalmazása válik szükségessé, amely a projekt eredeti ütemezéséhez képest többletidőt igényel. A TPO24 indikátor esetében a Pest Vármegyei Kormányhivatal elérendő célértéke a hatályos támogatási szerződés szerint 2 804 fő, melyből 2026. májusáig 1 110 fő teljesült, tekintettel arra, hogy a programba vonással egyidejűleg munkaerőpiaci szolgáltatás nyújtás is történik.

Hasonló folyamatok figyelhetők meg a TPO23 indikátorhoz kapcsolódó képzési programok végrehajtása során is. A támogatás keretében a képzésben történő részvétel támogatása esetén kiemelt szerepet kell kapniuk a munkáltatói igényeken alapuló képzéseknek, miután cél, hogy a képzési program befejezésével biztosított legyen az azonnali elhelyezkedés. A kormányhivatal által kialakított Képzési Jegyzék kialakításkor fokozott figyelmet irányított arra, hogy az abban szereplő képzések közvetlen munkaadói igényeknek is megfeleljenek. A képzésekbe történő bevonást megelőző kompetenciafelmérés, a megfelelő képzési irányok kiválasztása, a résztvevők motivációjának fenntartása, valamint a képzések sikeres befejezésének támogatása a korábban tervezettnél hosszabb előkészítési és megvalósítási folyamatot eredményez. A TPO23 indikátor esetében a Pest Vármegyei Kormányhivatal elérendő célértéke a hatályos támogatási szerződés szerint 240 fő, melyből 2026 májusáig 350 fő került bevonásra valamely, a Képzési Jegyzékben szereplő képzésbe. Tekintettel arra, hogy a Képzési Jegyzékben szereplő képzések időtartama eltérő, a képzésbe történő bevonást követően a bizonyítvány megszerzésének időpontja változó.

Ennek következtében a képzést sikeresen befejező és bizonyítványt szerző résztvevők száma a jelenlegi adatok alapján 92 fő. A mutató értéke a képzések lezárásával és a bizonyítványok megszerzésével folyamatosan növekedni fog.

A projekt megvalósítását befolyásolja továbbá a bértámogatási konstrukciók végrehajtásának megváltozott környezete is. A gazdasági folyamatok következtében a munkáltatók foglalkoztatási döntései körültekintőbbé váltak, növekedett az egyeztetések és előkészítő folyamatok időigénye, valamint hosszabb időt vesz igénybe a munkáltatói igények és a célcsoportba tartozó személyek kompetenciáinak összehangolása. Bértámogatás tekintetében a Pest Vármegyei Kormányhivatal célértéke 894 fő melyből jelenleg 365 fő kapott bértámogatást.

A projekt megvalósításának jelenlegi szakaszában a bevonható célcsoporton belül növekedett azon álláskereső és inaktív személyek aránya, akiknek munkaerőpiaci integrációja összetettebb, több egymásra épülő szolgáltatást és hosszabb felkészítési folyamatot igényel. A foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások, a mentorálás, a kompetenciafejlesztés, a motivációs támogatás és a képzési programelemek szerepe ennek megfelelően felértékelődött. A résztvevők jelentős részénél a támogatott foglalkoztatást megelőzően szükség van a foglalkoztathatóságot javító beavatkozásokra, amelyek hozzájárulnak a tartós és eredményes munkaerőpiaci integrációhoz.

A vállalkozások visszajelzései alapján a munkáltatók részéről erősödtek a szakmai kompetenciákkal, a digitális készségekkel és az önálló munkavégzéshez szükséges alapkompenciákkal kapcsolatos elvárások. Ebből következően a potenciális résztvevők és a munkáltatói igények összehangolása, valamint a támogatott foglalkoztatás előkészítése a projekt tervezésekor feltételezettnél hosszabb szakmai folyamatot igényel. A célcsoport összetételének változása ugyanakkor nem a projekt céljainak megvalósíthatóságát érinti, hanem a szükséges szakmai előkészítés és a munkaerőpiaci integráció időigényét növeli.

Ennek következtében a támogatott foglalkoztatásba történő bevonás és az elhelyezési eredmények elérése a projekt eredeti ütemezéséhez képest hosszabb időtartamot igényel. A megvalósítási időszak meghosszabbítása lehetőséget biztosít arra, hogy a résztvevők a szükséges szolgáltatások és fejlesztések igénybevételét követően eredményesen kapcsolódjanak be a bértámogatási programokba, ezáltal a projekt vállalt indikátorai megfelelő szakmai minőség mellett teljesülhessenek.

A foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások, a képzési programok és a bértámogatási eszközök a projekt különböző szakmai beavatkozásait jelentik, amelyek együttesen járulnak hozzá a foglalkoztathatóság javításához és a foglalkoztatási célok eléréséhez. A stratégiai felülvizsgálat megállapításai alapján ugyanakkor valamennyi beavatkozási terület esetében érzékelhető, hogy a célcsoportok elérése, aktivizálása, felkészítése és munkaerőpiaci integrációja a projekt tervezésekor feltételezettnél összetettebb és hosszabb folyamatot igényel. Ennek következtében a szakmai tevékenységek végrehajtásának időigénye növekszik, ami közvetlen hatást gyakorol a kapcsolódó indikátorok teljesítésének ütemére.

A projekt megvalósítási időszakának meghosszabbítását indokolja továbbá a vállalkozóvá válást támogató programelem végrehajtásának sajátossága is. A projekt „B” komponensének egyik jelentős vállalása az álláskereső és inaktív személyek vállalkozóvá válásának támogatása, amely a foglalkoztatás bővítésének és a helyi gazdaság erősítésének fontos eszköze.

A támogatási konstrukció alapján a támogatott személyekkel megkötött hatósági szerződések a létrehozott vállalkozás fenntartását írják elő. A vállalkozás fenntartásának időtartama a támogatás típusától függően eltérő, a havi támogatási elem igénybevétele esetén a vállalkozás fenntartását

legalább tizenkét hónapig, míg a tőketámogatásban is részesülő támogatottak esetében legalább huszonnégy hónapig szükséges biztosítani. A fenntartási kötelezettség teljesítésének biztosítása a program szakmai eredményességének alapvető feltétele, ezért a támogatási döntések előkészítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a vállalt kötelezettségek teljes körűen és szabályszerűen teljesíthetők legyenek.

A projekt jelenlegi megvalósítási időszakára tekintettel a vállalkozóvá válási programba történő további bevonások és a kapcsolódó hatósági szerződések megkötése egyre szűkülő időkeret mellett valósítható meg. Ennek következtében a programelem végrehajtása során korlátozottá válik a támogatások megítélésének lehetősége, tekintettel arra, hogy a fenntartási kötelezettség időtartama jelentős részben már a projekt jelenlegi záró időpontját követő időszakra esne.

Mindez a vállalkozóvá válási programelemhez kapcsolódó célértékek teljesítésére is hatással van, tekintettel arra, hogy a potenciális résztvevők bevonása és támogatása csak olyan feltételek mellett valósítható meg, amelyek biztosítják a támogatási konstrukcióban meghatározott kötelezettségek teljesítését. A projekt megvalósítási időszakának meghosszabbítása ezért hozzájárulna a vállalkozóvá válási támogatások teljes körű végrehajtásához, valamint a kapcsolódó vállalások és célértékek eredményesebb teljesítéséhez. A támogatással elérendő 300 fős célértékből jelenleg 142 fő támogatása valósult meg.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a projekt szakmai céljai továbbra is relevánsak és összhangban állnak a Foglalkoztatási-Gazdaságfejlesztési Stratégia célrendszerével. A megváltozott munkaerőpiaci környezet, a célcsoportok összetételében bekövetkezett változások, a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások, képzések és bértámogatási programok végrehajtásának megnövekedett időigénye, valamint a vállalkozóvá válási támogatásokhoz kapcsolódó fenntartási kötelezettségek együttesen indokolják a projekt megvalósítási időszakának meghosszabbítását.

A megvalósítási időszak meghosszabbítása lehetőséget biztosít arra, hogy a projekt a vállalt szakmai eredményeket és indikátorokat a célcsoportok valós szükségleteihez igazodva, megfelelő szakmai minőség mellett és fenntartható módon teljesítse, valamint biztosítsa a támogatott foglalkoztatási és vállalkozási eredmények hosszú távú fennmaradását.

VIII. Konklúzió

Ahhoz, hogy a projekt „A” és „B” része teljesíteni tudja a vállalt indikátorszámokat, és a bevont állampolgárok valóban tartós, minőségi segítséget kapjanak a munkaerőpiacon, elengedhetetlen a megvalósítási időszak meghosszabbítása.

Az eredetileg tervezett **2027. december 31-i határidő módosítása 2029. április 30-ig** biztosítaná azt a szükséges időbeli puffert, amely garantálja a közpénzek hatékony, eredményorientált felhasználását és a projekt szakmai sikerét Pest vármegyében.